

ҲАР КУНИМИЗ НАВРЎЗ БЎЛСИН!

Бетакрор Наврӯз кунларида шу муқаддас тупроқда яшаб ўтган аждодларимиз, буюк алломалар, азиз-авлиёларимиз, ота-боболаримизнинг юртимида тинчлик-хотиржамлик бўлсин, элимизни файзу барака, хосият тарк этмасин, сувимиз, ҳосилимиз мўл бўлсин, дала ишларини бошлиётган дехқонларимизнинг баҳтини, омадини берсин, деган тилак ва дуоларининг ижобат бўлиши барчамизнинг юрагимизга малҳам беради.

Президент Ислом КАРИМОВнинг

Наврӯз байрамига багишланган тантанали маросимдаги сўзидан.

ИБРАТ НАМУНАСИ

Юртимида оқил фарзандлар ўстириб, рўзгорини ба-дастир қилиб, бир умр ўз севган касбини улуғлаб, баҳтотган оиласлар кўплаб топилади. Самарқанд шахрининг "Лолазор" маҳалласида истикомат қиливчи тажрибали педагог, иктиносидан фанлари доктори, хизмат кўрсатган ёшлар мураббийси, Кўзибой Мамараимов ана шундай оила соҳибларидан бири. Турмуш ўртоғи Баҳтинисо опа билан оли нафар ўғилкини ўстириб, тарбиялаб эл-юртга қишиди, уйлижойли қилишиди. Кўзибой аками маҳаллада ҳам ўшу қари бирдек у кишини хурмат қилишади, эъзозлашади. Маҳалладошлари бирор хайрли ишга кўл уришса албатта Кўзибой аканинг маслаҳатини олишади. Кўзибой акама маҳалладаги барча тўю маърракаларга ҳам бош-кош.

- Умрим давомида барчага

яхшилик қилиб яшадим. Ёлғон сўзламадим. Фарзандларимнинг ҳам кулогига шуни қўйдим. Ҳалол меҳнат билан ризқнасиба толган кишининг кўнгли хотиржам бўлади. Баҳтимга Баҳтинисо омон бўлсин. Қирқ йил бирга яшаб, бир марта кўзимга тик қарамади, гап кайтармади. Барака топсин. Фарзандларим жам бўлиша, уйларим тўлиб кетади. Шулар билан бағрим бутун, кўнглим шод, - дейди Кўзибой ака.

Дарвоқе, Кўзибой ака Мамараимов 1981 йилдан бўён Са-

марқанд автомобил ва йўллар касб-хунар коллежига раҳбарлик қилиб келмоқда. Мазкур имлар даргоҳида билимдон кадрлар тайёрлаш борасида излашишлар олиб борилмоқда, янгиликлар тадбик этилмоқда. Бугунги кунда коллежда кўп ийлилк илғор тажрибалар тўпланган. Шу боисдан ҳам ушбу коллеж Самарқанд, Жиззах, Қашқадарё, Сурхондарё вилоятларидағи ўтса маҳус ўкув юртлари ўртасида бозор иктисадиёти асосларини жорий этишда миңтақавий марказ хисобланади. Қанча-канча шогирдларга устоз бўлишига ҳамармай изланышдан тинмайди.

Хаётда эзгулик ва яхшилик урганини селиб яшайдиган Кўзибой акага: "Фарзандларингиз хам хаётда ўзингиз каби ибрат намунаси бўлишсан. Мукаррам калбингиз нурларга тўллаверсин", деймиси!

Хошим ОРЗИКУЛОВ,
Самарқанд вилояти.

яхши фотопортаж», Фарғона вилоят телерадиокомпанияси сиёсий шарҳчовчиси Салимахон Рустамова «Энг яхши радиоэшиттириш» ва Узбекистон телерадиоканали мухбири Ҳафзозон Ҳайитметова «Энг яхши телекўрсатув» йўналишларида голиб бўлиши.

М. ШУКУРОВА.

ЭЛ-ЮРТДА ОБОДЛИК,

Тинчликдан ортиқ бойлик йўқ, дейишади бобокалонларимиз. Шундан бўлса керакки, тинчлик билан ўтган ҳар бир онга, ҳар бир эзгуликка шукр қилиш ҳалқимизнинг қон-қонига сингиб кетган. Ҳа шундай...

Ва худди шунингдек, насиб этган ҳар бир ёргу кун, қавм-қариндошлар, дўст-ёрлар дийдори ва Олоҳо етказган насибага шукроналик ҳам бизнинг эл-улусга хос хосусият. Буларни кузатарканман, дилим яйрайди. Ҳар гал дастурхондан туриш олдидан ўқиладиган фотика жараёни қанчалар гўзал бир ҳолатлигидан

ТИНЧЛИК БЎЛСИН...

кувонаман. Бутун бир оила - у катта оиласи ёки кичикми жамул-жам бўлиб, еган-ичганига шукроналик билдириб, энг яхши тилаклар билан ўрнидан туришда хосият кўп, дейдилар. Ебичиб бўлиб тап этиб туриб кетиш кеарда-ю, шу дастурхондаги насибани етказган зотга шукроналик билдириб, сўнгра ўрнидан туриш ўртасида осмон билан ерча фарқ бор, албатта.

Дарҳақиқат, шукроналик бу бизнинг ўзбек миллатига хос ота-боболардан колган бекиёс гўзал удум: отган ҳар тонгга, тинчлик-хотиржамликка, ўз шульласи билан олам-жонони муваввар қилиб, тог ортидан кўёшнинг бош кўтаришига, тани сиҳатлика шукр қилиш билан тонгни куплатидилар одатда, эмлиздаги ҳар бир хонандонда.

Менинг мўъжазгина оиласи ҳам бундан мустасно эмас. Тўқиз ўшдаги набирим Жамшидхон мактабга шошилади чоги, ношутани қилиб бўлибок, жажигина кафтини очиб: "Адам бой бўлсинлар, ойим бойвучча бўлсинлар, бувим соф-саломат бўлсинлар, Мунишон опам бешчи бўлсинлар, уруш бўлмасин, отиш бўлмасин, хуряритимизга кўз тегмасин!", - дейи юзига фотика тортади. Буни мен катта-

ларга таҳассусдан ташқари на-бирапаримининг мурғак кўнглида пайдо бўлган яхши ниyat сифатида намоён бўлган тилак деб биламан... Ҳар бир сўзни сўйлаганда, ортиқаси йўқ. Биламанки, опа-ука наибаралим Мунишон билан Жамшидхон узоқ ўйлашиб, фикрлашиб, кунда тилашади, Олоҳодан шу нијатга етказиши. Шу гўдакларимки, шу мурғак онг билан ўзла-ри учун энг яхши деб билган нијатни орага солган экан, мен ҳам уларга кўшишма қилиб: "Юрта тинчлик-хотиржамликни, ёмонларинг жазосини ўзи беришини тилайман Олоҳодан!".

Дастурхон атрофида ўтирган мўъжазгина оила бараварига юзимизга фотика тортамиз ва тилакларимиз рўёбини амалга ошириш ҳаракатида-боловлар мактабга, катталар ўз хизматига шай бўлиб турибидилар...

Яна шу нарсага ишончим ко-милки, бутун эл-юрт, Узбекистон тонимизнинг бари меҳнат аҳли мустақиллигимиз билан фарх-иiftixорда юртни янада обод этиш, мустақиллигимиз мустаҳкамлаш ўйлидаги оламжа-хон хизматига шай турбидилар.

Холида АХРОРОВА,
Ўзбекистонда хизмат
кўрсатган маданият ходими.

БАЙРАМ ДАВОМ ЭТМОҚДА

Пойтахтимиздаги Рус маданият марказида Тошкент шаҳар хотин-қизлар кўмитаси, Россия Федерациясининг мамлакатимиздаги элчихонаси ҳамда "Росзарубежцентр" ҳамкорлигида 8 март – Ҳалкаро хотин-қизлар куни ҳамда Наврӯз айёми муносабати билан байрам таддирга бўлиб ўтди.

Таддирга ижтимоий ҳаётда фаол бўлган бир гурӯх аёллар тақлиф этилди.

– Бугунги кечада иштирокчи-ларининг ҳаммаси тинчликни мустаҳкамлашда, жамоат бирдамлиги, ҳамда оиласлар барқарорлигини таъминлашда ўз хиссаларини кўшиб келишаётган фаол аёллардир. Улар билан турли мавзуларда мулоқотда бўймоқ қанчалар соҳи – дейди Рус маданият маркази раҳбари, сенатор Светлана Герасимова.

"Туркистон-пресс"

ФОЛИБЛАР ТАКДИРЛАНДИ

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси аёлларининг нуғузини ошириш, жамият ҳаётидаги тутган ўрнини мустаҳкамлаш ва фаоллигини ошириш максадида матбуот ва оммавий аҳборот воситаларида фаолиёт юритаётган ижодкорлар

«Вояга етмаганлар билан ишлаш» комиссиялари фаолиятидан

ЁПЛАР ТАРБИЯСИГА ЭЪТИБОР

Ёшларни комил инсонлар килиб тарбиялаш, вояга етмаган болаларнинг бўш вақтларини мазмунли ўтказиш, болалар жиноятчилигининг оддини олини хукукни муҳофоза этиши идораларини бевосита ишидир.

Бу борада Самарқанд вилояти Каттакўргон шаҳри ва Пастдаром туманларида қандай ишлар олиб борилмоқда?

Каттакўргон шаҳар прокурори, адъия маслахатчиси Махкамон ҲАМИДОВ:

- Фарзандларимиз тарбиясига оид муммалориниң ечими ни топиш учун шаҳарда "Вояга етмаганларни ижтимоий-хукукий химоялаш" марказини ташкил этдик.

Марказ шаҳардаги барча ташкилот, корхоналар ҳамда хукукни муҳофоза қилувчи органлар томонидан вояга етмаганлар билан ишлаш тизимини мувофиқластиради, вояга етмаган ўсмирлар ва уларнинг ота-оналари билан сұхбатлар ва тушунишиш ишларини олиб боради, ҳеч қаерда ўқимайдиган ва фойдалари меҳнат билан шуғулланмайдиган болаларни мактабга кайтариш ёки иш билан таъминлаш чораларини кўради. Хуллас, зиммамида жуда катта масъулити бор. Албатта шаҳар ҳокимияти кошидаги вояга етмаганлар билан ишлаш комиссияси, "Камолот" ёшлар ижтимоий ҳаракати, маҳалла-

лар, хотин-қизлар кўмиталари, имадаргоҳларнинг ҳамкорлиги яхши са-

марса бераяти. Шаҳримиздаги кам таъминланган оиласлар, нигон болаларнинг ижтимоий муҳофозаси, уларнинг турмуш шароитларидан доимо хабардор бўлишига ҳаракат қилигалимиз.

Шаҳримизда ўқимай, ишламай юргон 61 нафар ўсмири аниқланди. Уларнинг 29 таси мактабга кайтарилди, 15 нафари ишга хойлаштирилди. Коллганлари билан ҳам тушунишиш ишлари олиб борилмоқда. Марказ фаолияти орқали биз биринчи навбатда ўсмириларимизнинг кизи-кишларини аниқлаш, руҳияти ва шахсиятни, улар ўсаётган оиласлардаги турмуш шароитни, мактаблардаги мухитни ўрганиши имкониятига эга бўламиз. Ёш авлодни ҳар томонлама барқамол, етук Фикрли, хукукий жиҳатдан билимли, мустақил ватанга муносаб инсонлар килиб улгайтиши, вояга етмаганларнинг қонуний хукукпари-ни химоя қилиш, оиласда соглом турмуш тарзини шакллантириш ҳаммамизнинг бурчимиз деб хисоблайман.

Пастдаром тумани прокурори, биринчи даражали юрист Баҳодиржон УМАРОВ:

- Бизнинг туманимизда 116780 нафар вояга етмаганлар бўлиб, улардан 68 мингини мактаб ўқувчилари ташкил этди. Албатта, соглом мухитда тарбия олган бола жамиятга зарар келтирмайди. Лекин ўсмириларимиз орасида билиб-бilmay жиноят-

йўлига кириб қолганлари борки, бунинг учун биз тарбиячиликни айбордимиз. Вояга етмаган болалар жиноятчилигининг оддини олишининг ягона йўли - уларни назоратсиз колдирмаслик, бўш вактларини тўғри ташкил қилиш. Бугунги кунда мамлакатимизда спортни рivoхлантириши, бу соҳага айнича болаларни янада кенгрок жалб этиш борасида кўп ишлар қилинмоқда. Мухтарам юртбошимиз ўзтаришни ортадаридек, юртнинг доврунин ҳеч бир соҳа спортчалик тез дунёга тарата олмайди.

Туманимиздаги барча спорт заллари, майдончалари зарур анжомлар ва хижозлар билан таъминланган. 2002 йилдан бери туманимизда дзюдо, ўзбек кураши бўйича республика мусобакалари ўқазиб қелингани. Туман прокурорининг ташаббуси билан 6 йилдан бери ўзбек кураши миллий турнирини ўтказил келаятмиз.

Охирги ўтказилган турнирда Коракалпогистон, Навоий, Бухоро, Сирдарё, Каҳшадарё вилоятларидан келган 400 дан зиёд ёш спорти миллий кураш бўйича куч синашди. Мусобакалар жараёнда хукукий мавзуда бахслар, мунозаралар ҳам уюштирилди. Туман хотин-қизлар кўмитаси, "Оила" ва "Махалла" марказлари билан ҳамкорлиқда бир қатор тадбирлар режасини тузганимиз. Булар қозода колиб кетадиган навбатдаги расмий чилик эмас, балки, катта максадлар кўзланган эзгуликлар деб биламан. Чунки жамиятнинг ҳар бир аъзоси болалигидан хукукий билим ва тушунчаларни пухта эгалласа, қабул килинётган қонун ва кўрсатмалар билан ўз вактида танишиб борса, атроф-муҳитда содир булаётган ҳар бир ходисага ўзининг фаол муносабатини билдиради, ҳақиқий ватанлар-вар бўлиб улгаяди.

Хулкар ҲАМРОЕВА

улар салоҳиятини ошириш, давлат бошқаруви ва сиёсий органларида мухим қарорларни қабул килишда эркаклар ва аёллар тенг иштирокини таъминлаш, ислом динидан аёл мавқеи, ўшлар тарбиясида оналик масъулиятини ошириш каби масалалар илмий-назарий таҳлил этилиб, муммалорини ечиш йўллари белгиланди.

Санобар

Ахборот

“АЁЛ ВА ЖАМИЯТ”

Фуқаролик жамиятини ўрганиши институтида “Аёл ва жамият” мавзусида илмий-амалий конференция бўлиб ўтди. Тадбир Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академияси Тарих институти билан ҳамкорлиқда ўтказилди.

Конференция хотин-қизлар-

нинг жамиятдаги мавқеи, ижтимоий - сиёсий, иқтисодий жараёнлардаги иштиroker, аёллар хукукининг таъминланиши, тадбиркорлик, нодавлат ташкилотларидаги фаолияти ва бошқа долзарб мавзуларда чиқишилар бўлди. Шу билан бирга хотин-қизлар ахволини яхшилаш,

ишикни ўтказиб келинди.

Тадбирда таъкидланганидек, репродуктив саломатликини сақлаш ва гигиеник маданиятини оширишга йўналтирилган “Балофат даври” дастурда мамакатимиёнинг 212 минг нафар 6-синф ўқувчи кизларни иштиroker этишиди. Болалар ўртасида стоматологик касалликларнинг олдини олишига, оғиз бўшлиғи гигиенасига қаратилган “Жозигародор табассум” дастурни бўйича ўтказилган дарслар эса 450 минг нафардан зиёд 2-синф ўқувчиликларини қамраб олди. Учин-

САРҲИСОБ ВА РЕЖАЛАР

Мана саккиз йилдирки, “Соглом авлод учун” халқаро хайрия жамғараси Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни саклаш ҳамда Халқ таълими вазириларни ва “Procter & Gamble” компанияси билан ҳамкорлиқда соғломлаштириш таълим дастурларини ўтказиб келимоди. Пойтахтимиздаги “Интерконтинентал” меҳмонхонасида бўлиб ўтган тақдимот маросимида мазкур дастурлар доирасида 1998-2005 йиллар мобайнида амалга оширилган ишлар

сарҳисоб қилинди. Тадбирда таъкидланганидек, репродуктив саломатликини сақлаш ва гигиеник маданиятини оширишга йўналтирилган “Балофат даври” дастурда мамакатимиёнинг 212 минг нафар 6-синф ўқувчи кизларни иштиroker этишиди. Болалар ўртасида стоматологик касалликларнинг олдини олишига, оғиз бўшлиғи гигиенасига қаратилган “Жозигародор табассум” дастурни бўйича ўтказилган дарслар эса 450 минг нафардан зиёд 2-синф ўқувчиликларини қамраб олди. Учин-

2006 йил — Ҳомийлар ва шифокорлар йили

ЮЗГА КИРСАНГ ҲАМ ҲУНАР ЎРГАН

Тошкентдаги “Иффатли келин” ўкув маркази раҳбари Солиҳон Юсупова билан шаҳрисабзлик тадбиркор Баҳодиржон Аликовлонинг фикри бир жойдан чишиб, Шаҳрисабзлик тадбиркори монди очди. Унга директор мувонии Барноҳон Юсупова бошилигида усталар гурухи ташриф буюришици. Ҳунарманд усталар ишни шогирларга шароит юратишдан бошашиди. “Бисер тикиш, астарли костом тикиши ва бичиши-тикиш”, “Каштчалик ва юкори дизайни элита парда тикиш”, “Сартарошлик ва маникюр-педикюр”, “Қандолатчилик” сингари ҳунарлар учун жихозлар олиб келинди. Бир пасда ўкув маркази киз-жуонларга тўди.

Машҳулотлар турига қараб, 1 ойдан 3 ойгача давом этадиган бўлди.

- Ҳозиргача шогирдларимиз сони мингга етди. Ниятимиз: “Хотин-қизларимиз ўзлари ҳам гўзал бўлсинлар, рўзгорлари ҳам фаровон бўлсин,-деди Барноҳон Юсупова.

Суратларда: Ўкув маркази ҳаётидан лавҳалар.

С. ФАХРИДДИНОВА

Яқиндагина бўлиб ўтган бир воқеага диккатин-гизни қарратмоқчиман.

Бир хонадонда бешик тўйга тайёргарлик кетаётганди. Бешик олиб бормоқи бўлаётган онахон уч киз узатган бўлиб, якка-ю ёлғиз ўғли ҳали уйланмаганди. Йигитнинг икки оласи ўзидан тинган, кенжатига сингилга ҳам бешик олиб боришмоқчи бўлишяпти. Шу яхши ташвишлардан кутугли олишса кейин уйланмоқчи. Нафадаги ногирон ота ҳам, болалар билан умрани ўйда ўтказган онаси ҳам ундан миннатдор. Машина тузатидаган устахонада ишлайди. Топган-тутганини опа-сингиларининг оразу-ҳавасига сарфлаб келмоқда. Нариги кишлока тушган синглиси кечка келиб кўз ёш қилиб кетди. «Ўзи бир бечора оиласа узатдиларинг. Энди лоақат бешикни ярқиллатиб, душман кўзи учун ҳамманикадан ортиқ қилиб олиб

ўтганилигини ўзаро муҳокама қилиб боришишарди. Факат онахоннинг юрагига қил сифмайди. Кудаси берган сармолар кўзига бало бўлиб кўринарди. Тўйни эсон-омон ўтказиб олганига шукр қиласа, «мен бехурмат килди», деган аччиқ ўй юрагини кемира, миясини пармаларди. Нафарт ахийри ўз ишини қилди. Аёл тугуни очиб, бир автобус кариндош-урӯф, кўни-кўшни бўлган аёллар олдида айюхансоси солига тушди.

- Вой, бу намиси? Берган нарсаларини қаранг. Ит ҳам қайрилиб карамайди. Шунчалик ерга урадими одамини?

У шу гапларни бир айтиб, икки айтиб кўймас, тинмай таракорлаб матоларни газаб билан боши устита айлантиради.

- Кўйинг, оборгандарингизни шундук қайтарди-ку-, деди ким-

дир.

- Ўтказиб олдингиз шу хисоб. Кўяверинг, латта бир нима бўлармиди? - деса бири, яна биров:

- Ҳа-я, тузукроқ қиласа бўларди, - деба гижигих берарди.

Йигит бўлса уятдан қизариб, бўзарип онасини тинчлантиришга уринарди.

- Бўлди қила қолинг. Шу билан бир нарса ўзгарармиди? Илтимос, жим бўлинг, - деба тинчни ялинарди.

Тўйчилик, бир озигина ичиб олган эмасми, унга бояги ҳеч таркамаётган кўнгил фашлиги қўшилиб ҳана-сининг бу қилиги унинг қонини қайнатиб юборди. Тишини-тишига босиб тохвалирига кириб олгунча зўрга чидади. Онасининг қўлидаги каттакон тугун унинг ашаддий душманига айланди. Уни юлкиб олди-да, ҳовли ўртасига тўкиб, гурт ёди. Бу кутилмаган воқеадан эсанкираб қолган она гуриллаб ёнаётган оловни кўргачигина ўзига келди. Дод солиб тутгуга қараб отилди. Ўғли чандастлик қилиб қолди.

- Майли, ёнсин! Шу билан латтаптутган издан кутуламан, - дерди утишларни гижирлатиб.

Она бўлса ўйирганча ёнаётган сармоларига интилиб, боласининг қўлида тиширчиларди. Ахир у ерда ҳазилакам нарса ёнаётпими? Яна қанси палон сўм қарзга келган. Кудаси берганни майлига, кизига атаганларини ташлаб келганида ҳам бунчалик алам килмасди. Ховлига барча оила аъзолари, гуриллаб ёнаётган оловни кўрган қўни-кўшнилар ҳам йигилишиди. Ҳамма тахлика, ҳайратиди: «Оловни ким ёди?», - деба бир-бираидан сўрашади.

Бир ўйлаб кўрайлик, аслида оловни ким ёди? Бу олов сармоларига гуриллаб ўтганича қаерларда, нималарни ёндиришга ултурди экан. Йигитнинг юрагига нафрат оловини ёқсан она эмасми аслида? Уғлини «алкаш»лида, мастилида айблаб, ароқ чиқарганинг гўрига гишт қалаб қарганаётган она, бу ҳадса сира ҳам ўлаётгани ўй. Сизинчига ростдан ҳам оловни ким ёди?

Насиба РИЗАЕВА

**МУЛОҲАЗА.
МУШОҲАДА.
МУНОЗАРА.**

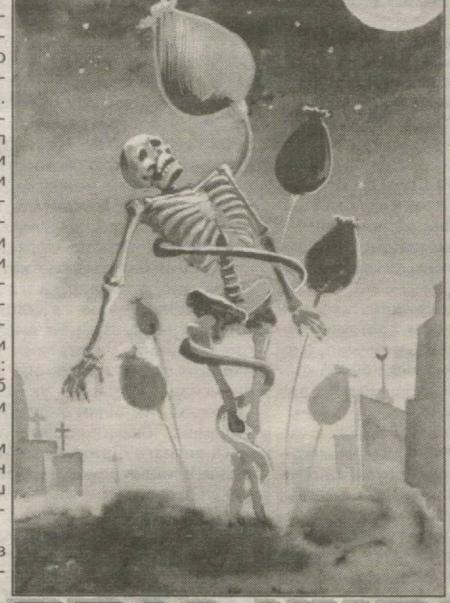
«Олтин қалам» халқаро танловига

ўшаш саволларга жавоб бериш мақсадида ичкиликбозлик, қашандалик, гиёвандлик, СПИД ҳақида мақолалар ўзлон қилини лозим топдик. Бу ҳаёт зарурити бўлиб қолди. Гиёвандлик кайро берувчи бирор табиий гиёхли ёки сунъий равишда тайёрланган моддани истеъмол қилиш, чекиш, хидлаш,

да истеъмол қилиб, унга тобеъ бўлиб, ўз инсоний хусусиятларни йўқотган, ақли заифлашиб, кўполлашиб, беорланиб аста-сенинг билан жисмонан ногирон бўлиб қолганлар.

Бугун гиёвандлик дунё наркобизнесига айланди. Унинг ўз ҳомийлари, корчалонлари бор. Бу савдонинг

АСРЛАР ВАБОСИ —

егалари ҳар қандай мудхиш жиноятлардан ҳам қайтмайдиган бўлиб қолишиди. Улар қай бадавлат, обрў-эътиборли қишилар, катта-кичик раҳбарларнинг фарзандларини, яқинларини бу қабих йўлга мубтало қилмоқдалар. Бу бозорнинг эгаларига фақат пул бўлса бўлгани. Уларнинг энг осон усали аввал қўйла ўргатади, текинга беради, сўнг кимматига сотиб олишга кўнинка ҳосил қилдиради. Организмдаги наркотик "очлик" талаби, уни жуда

НАСЛЛАР НИДОСИ

дан айрилиб қолдим, -деди алл коматли Зокир ака кўзида ўш қалқиб. Кечак дуппа-дурустини сухбатлашиб ўтиргандик. Ҳеч бир нарсадан шикоят килгани ўй. Бир пайт кўчага чиқиб кетган эди. Баччагар дозасини ошириб юбориби-да! -деди Зокир ака фигони чиқиб.

Ҳа, азизлар, ўзбек миллитинг минг-минг йиллик кадриятида ичиликбозлик, гиёвандлик, баъзи бир кучли таъсир этувчи табиий ва сунъий моддаларни истеъмол қилиши—таксикомания бўлмаган. XX асрнинг бу аянчи, ўта ҳавфли вабоси XXI асрга ҳам бемалол ўтиб олди. Бу оғир дардга мубтало бўлиб, унинг жафосини тортаётгандар сони кундан-кунга ортиб бораётир. Тинч, осуда оиласи аларни доғда қолдириб, дуркун ўсган ўш-шёфарзандарнинг бу иллат у дунёга олиб кетаётир-ку?

Хуш, гиёвандлик ва таксикомания нима? Улар қай хотдат таркалди? Унга ҳарши кураши мумкини? Бунинг учун нималарга ётибор бериш керак? Шу ва шунга

танага суртиш ёки инъекция укол орқали қон томирларига юбориш туфайли содир бўлади. Одам бунда кайф қилишни ўз олдига мақсад қилиб қуяди. Наркотик моддаларнинг аянчи хусусиятлари шундаки, уларни бир марта тотиб кўрган одам яна қайта истеъмол қилишга мойил, кўнинка ҳосил қилади. Шу зайда икки, уч марта тотиб кўрган одам яна истеъмол қиладиган бўлиб қолади. Гиёвандларни бир неча табакаларга бўлиш мумкин.

- Фақат бир марта қабул қилиб, унинг азобидан панд еган ҳамда иккичи унга яқинлашмасликка қарор қилган, иродаси қатъий қишилар;

- Ўндан олган кайфига мояиллик билдириб, ишқибозлиги органтар;

- Унга ўрганиб кўнинка ҳосил қилғаг, ундан кутилиши учалик мушкул, кийин эмас деб ўлаганлар;

- Муккасидан кетиб, мутасил ўрганиб, ундан шавказ, олиши оdat қилиб олганлар;

- Ўзлуксиз, доимий равиш-

киммат баҳоларда сотиб олишга мажбур қиласди. Муҳтоҷлик талаби уларни ҳамма шартларга ундаиди. Ўғирлик, босқинчилик, котиллик қилишга, ҳатто бу йўлда улар ота-онаси, ақаукаси, опа-сингиллари, яқинларига нисбатан ҳар қандай қабоҳат, разил ишларни амалга оширишдан ҳам қайтмайдиган бўладилар. Ҳукуқ-тартибот идораларининг дунё бўйича берган маълумотларига кўра, жавобгарликка тортиланг ўғирларини 60 фоизи, талончи ва босқинчиларнинг 40 фоизи гиёвандларни маддаларни истеъмол қилувчилар.

- Ўндан олган кайфига мояиллик билдириб, ишқибозлиги органтар;

- Унга ўрганиб кўнинка ҳосил қилғаг, ундан кутилиши учалик мушкул, кийин эмас деб ўлаганлар;

(Давоми бор).

**Абдулҳамид
ҲАБИБУЛЛАЕВ,
доцент.**

МАҲАЛЛАМИЗ ФАЙЗИ ЎЗГАЧА

Яхши яшаш, ва яхши ном колдириш учун аввало оқибат-мехр керак. Мен истикомат қилаётган Тошкент шаҳар Собир Рахимов тумани Мирзо Голиб маҳалла аҳли ана шундай бир-бирига меҳрибон, оқибатли инсонлар. Байрам тадбирлар баҳона маҳаллашаримингнинг ҳарвати, муносабатидан дилим яйрайди. 8 марта куни маҳал-

ла эркаклари чиройи дас-турхон тузаб, байрам тадбирли ўшиштириб аёлларни кутлашди. Туман ҳоким ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси Муқаддам Мансуров, мажалламиз фарҳи, Халк артисти Зикир Муҳаммаджоновларнинг табрик сўзлари аёлларимиз қаблини кувончга тўлдириди. 11-12 марта кунлари умумиҳал ҳайрия ҳаша-

рида эса барча бирдай маҳалла кўчаларига чиқиб ҳамма жойни озода қилиб, кўчатлар экшиди. Шунингдек, Наврӯз шукӯҳ ҳам маҳаллада ўзгача. Оқсоколимиз Диловор ака Мирбобоев ва хотин-қизлар раиси Мухаббат опа Ёқубжонова ҳамма ишда баш-кош бўлишиди.

Санобар АБДУЛАЗИЗОВА

- Ёшим 20 да, - дейди таҳририятимизга кўнгироқ килган йигит. - Ота-онам оддий иши. Ёлғиз ўғилман. Очиги, яқин кунларгача шундай фикрда эдим... Аммо олий ойлар аввал оиласизга яқин одамдан бир гапни эштиб, каратх бўлиб юрибман...

- Тинчликми? - дейман.

- Ота-онам мени еру юкка ишонмай катта қилишиб. Мен хоҳлаган нарсани киммат бўлса-да, бирордан қароз олиб,

АСЛИМ КИМЛИГИНИ БИЛМОҚЧИМАН...

сотиб олардилар. Бошида бу ишларни кўриб, уларни жуда яхши кўриб кетардим. Кейинчалик уларнинг унча-мунчага кўллари калталик қилиши менда ғалати хиссият ўйфота бошлади. "Нега менинг ҳам ота-онам ўртоқларимнидай бадавлат эмас", - деган ўй-хәёллар ҳаловатини бузадиган бўлди. Жиззаки, инжик бўлиб қолдим.

Ярим йилдан бўён ўзимда эмасман. Бир одам ота-онам мени чакалоқлигимда асрар олишнани айтиб қолдим...

- Балки бўлмаган гапдир. Баъзилар одамлар ҳаётини заҳарлашдан ҳузур қилишиади...

- Йўк, у одам мени ким, қаердан олиб келганинча айтди. Мен онамдан сўрагандим, уларнинг ранги ўчиб, йилгаб юбордилар. Сўнг касал бўлиб қолдилар. Отам: "Сени алдашибди", - деб кўчага чиқиб кетдилар.

Мен эса ўйдан совидим. Ишдан чиқаман да бир-кими жўларим билан чойхонада ўтираман. Топган пулини маишат қўладиган одат чиқардим. Келсан, онам кўчанинг бошида кутиб турган бўлудилар. Индамай кўлтиғимга кирадилар...

Кўчамиздаги кўркагина уйлардан бирида Маржон буви яшайди. Уч кизини чиқариб, биттагина ўйлани ўйлантирган. Аммо ўзи анча кайсаргина бўлгани учун шахарда яшайдиган ўйли билан кетмади. Чоли разматлик кўлигу уста эди, меҳр билан курган иморатни ташлаб кета олмади.

Ўйлининг иккى фарзанди бор. Хафта оралаб келиб туришиади. Кўчага чиқсан, уйининг олдида машинадан тушаётган экан. Бориб сўрашдим.

- Ие, ахир Аҳмаджон сизни кечакошом олиб кетганди-ку! Дарров қайта қолибсиз-да, - дедим.

- Бо, Ҳудо! Қайтмай нима ҳам килдим, у ерда? Зерикиб кетдим. Э, ни-

- Сиз тўғри йўл туяялман, деб ўйлайдисизми?

- Онамнинг сукутлари, менинг ота-онамга ўхшамаслигим "ӯша гаплар" тасдигидай туюлашти.

- Укажон, ҳалқимизда: "Түқдан эмас, боқкан хисоб", деган гап ҳам бор.

- Тўғриси, мен аслим кимлигини билмоқчиман. Нега ота-онам мендан воз кечганинг тагига етмоқчиман. Наҳотки,

Кўнгироқларингиз...

Тинимиз сиз хиринглётган телефоннинг гўшагини кулогимга олиб боришм билан ёш кизининг йиғламасираб салом берган овозда эшигитиди.

- Опа, мен Сирдарёдан кўнгироқ қилаялман. Жудаям қўйналиб кетдим, онам мени ёқтиримай қолган.

нинг ҳам гапига кирмади. Энди эса "ялло" қилиб юрибди. Хоҳлаган вактида, хоҳлаган жойига боради. Телефондан уни сўраган йигитларнинг сони ўйк. Бу эса менга умуман ёқмайди. Шунинг учун доим у билан уришганим-уришган. Кейин опам онамга мэндан шикоят кулади. «Уйга сифидирмайти», деб йиғлади. Онам эса мени уришади.

ЁШЛАРДА ҲАМ

- Олангиз шунча тартибисизликлар кўлса ҳам ота-онангиз унинг ённи оладими?

- Ённи олмайди-ю, кўнгли ярим деб ўйлашади, шекилди. Бундан ташқари опам нукул ўзимни ўлдирмади. Онам шундан кўркади. Лекин мен унинг ўзини ўлдирмаслигини жуда яхши биламан. Чунки биринчидан ўзини яхши кўрган одам ҳеч качон жонига касд қилмайди. Фақат онамнинг асабини тамон килади, холос. Оламни деб дадам бир марта инфарктим ўтказди. Аям жуда асабий бўлиб қолган. Ахир ота-онам опамга керак бўлмаса, бизга керак. Мен буни опамга тушунтиrolмайди. Онам эса у қизига гапиромаганидан, аламини мэндан олади. «Ойхон, ахир қизи қайтиб келгандар камми, ўзингизни ҳам ўйлан», десам, менга бақириб кетади. Хуллас, ҳар куни ўймизда жанжал. Үқишим ҳам тугаяпти. Тунов куни дадам бир яхши жойдан иш гаплашган экан. Аям: «Ишга киргизманди. Бу ҳам

артага кулоқсиз бўлиб кетади», - деб йўқ қилибди. Нега опамнинг хурмачага симғайдиган қиликлигарида мен жавоб беришим керак?.. Айтинг, мен қандай йўл тутай? Орзулим нима бўлади? Нега бунчалар ноҳақлик қилишиади? Аямга мени бир йигит билан яхши кўришади, деб айтиби. Бу тухмат! У йигит жуда безори, отасининг пулига керилди юрадиганлардан. Мен умуман севги, ё турмуш куриш ҳакида ўйламайди.

Ҳамма нарсадан кечишмий мумкин, фақат ям мен билан дардлашсизлар. Ахир қизбola юрагини фақат онасига ёра олади-ку.

- Олажон, нолишлигаримни шундай ёзингни, токи оналар ўз фарзандларини ҳам бирор тушунсиллар, қалбига кулоқ тутсинглар. Ахир ёшларда ҳам ўрак, кўнгил бол!

ЮРАК БОР!

- Бирор, хунук иш қилиб қўйдингизми?

- Йўк. Мен доим ота-онамнинг обрӯхурматини ўйлаб иш қиласман. Уларни жуда-жуда яхши кўраман. Аммо аям мени тушунмаяпти. Доим уришади, дадамга ёмонлайди, ҳеч ишга рускат бермайди.

- Олангизда бирор хафачилик бўлмаганими?

- Катта опачамнинг турмуши бўлмай, қайтиб келган. Шу туфайли онам мени ёмон кўриб қолди.

- Нега, ахрашишига сиз сабабчи бўлмаганимисиз?

- Йўк, аксинча. Мен унинг турмуши бўзилмаслигига кўп ҳаракат қилдим. Чунки поччам яхши инсон эди. Аммо опам катта фарзанд бўлгани учунни жуда тантик, "эгоист". Азимаган сабаблар билан ўйга келиб қўйди. Аямнинг ҳам, дадам

- Ўша машъум туннинг ўтиб кетганига бир йил бўлган бўлса-да, ҳамон ёдидан-дан чиқмайди, - деб таҳририятга келишдан кўзлаган мақсадини баён килиди Тошкент шаҳар, Шайхонтохур тумани, Одил Муҳторов кўчаси, 47-ўйда яшовчи Убайдулла Абдуллаев. - Йўк, ўша куннинг ёмон хотираси эмас, яхши хотираси юрагимдан кетмайди.

лашди. Ҳамманинг кўлида чөлак. Ҳатто кўшни болалар тогараларда сув ташияпти. Шу катта ёнгинни қандай учиршиганига ақлом бовар қилимайди. Биз оиласиз билан қарах бўлиб қолгандик. Ўт ўчирилгач, кўшилар кетиб қолмай, кўйган нарсаларни ахлатга чиқаришиб ҳам ташлашади. Бириси кўлиб, бириси бозга далда берар, кўнгил сўрарди. Ҳатто уч-тўрт кун овқат ҳам

ТАШРИФЛАРИНГИЗ...

- Машъум тун дедингиз-у, яна яхши хотира ҳақида гапирайтисиз. Тушунтиrolро сўзланг-чи.

- 10 апрелдан 11 апрелга ўтар кечаси бизнинг хонадонимизда ёнғин содир бўлган. Гафлат ўйкусидаги ётганимизда девор кўшнимиз Махмудаҳоннинг ўйтоши билан ховлига чиқдим ва ҳаммом, айвон, ошхонанинг ёнаётганини кўрдим. Бу пайдада одам нима қилишини ҳам билмай коларкан. Кон босимиз ҳам бор. Турган жойимда қотиб колибман, фақат: "Пожариний чакиринглар!" - деб ёвверибман. Тўрт томондан кўшилар чиқиб ховилидаридан шланка тортишиб, сув сепа бош

олиб чиқиб туришди.

Хозир барча камчиликлар битиб кетган. Мен бу воқеани бирор ёрдам сўраб айтётганим йўк. Шунчаки бу олижан-боинсонлар билан бирга яшайтанимдан курсандман, уларга миннатдорчлик изҳор килгим келди. Колаверса, бизнинг ахиллигимиз, одамийлигимиз бошқа кўшиларга ҳам ўнрак бўлишини жуда хоҳлардим. Кўшиларимнинг хонадонларига тинчлик, тутувлик, кутбарака тилаб қоламан.

М. ШУКУРОВА

КИМ БИГАН ГАПЛАШАЙ, БОЛАМ?

масини айтай, кизим, бир кунда гаплашадиган, дардлашадиган одамга зор бўлдим, - кампир дарвозаси ёнига ўрнатилган ўринидикка чўқди. Рўмолчаси билан юзларини артиб олди.

- Кечак Аҳмаджон келгандан бир суюндим, олиб кетаман деганида иккиси суюнгандим. Лекин...

- Оранглардан гап ўтиб қолдими? - деб сўрадим кампирга анишиб.

- Йўғ-а! Гап ўтгани йўғ-у... Кечак машинадан тушиб, уйга кирдик. Келин ошга унай бошлади. Бунинг орасидан чой-пой қилиб берди. Кўрпачага ўтириб, ўғлим билан миришиб гаплашмокчи эдим. Энди гап бошлагандим, чўнта-гидаги кафтадек кутишаси куйлаб юборди. Ўғлим унга кулогини боғсанчага ўйни бошига кўтариб гаплаша бошлади.

Унинг гапи тағиб қолмагач, ичкари уйга кириб, набирам Дилдора билан гаплашмокчи бўлдим. Эшикни осчам, у ҳам ўшанақа кутига ёпишиб олиб, кулганча савол-жавоб қилиб ўтибди. Кирганим ёқинкирамаганини сезиб, ортимга қайдармади. Хартупул, ўғил набирам Сарвар эшикдан кириб келди. Ҳай, ҳеч бўлмаса шу билан гаплашиб ўтираман, деб ўйлардим. уни бағримга босиб, юзларидан

ГУЛАШАКАР

Бурун "совчиликка юриб, ковушим едирилди", деган гаплар бўларди. Хозир кўп ишлар телефон орқали битирилаяти. Балки шунинг учун ҳам иккни томон бир-бинани яхши билмай, синай олмай тўй килиб, кейинчалик майда-чўйда гаплар кўлпайди кетаётгандир.

Каранг-а, совчиликка келган она ҳамма ёқни алланид, ўзайи камчиликлар топиб ўзига мос эмас, деган хуласага келибди. Мазаси йўқ отани кўриб, салбий хуласа чиқарибдилар. Ахир, ота-онани танлаб олмайдилар-ку! Кейин инсоннинг ташки кўринишни эмас, ички дунёси, қалби, одоби, муомаласи гўзал бўлсин. Халқда: "Хусн тўйда, одоб кунда керак", деган гап бор.

Ўз меҳнатлари билан уй-жой килиб, ховлини чамандек яшнатиб кўйса - бунинг нимаси ёмон? Майли, унинг дидига, ўлчовига тўғри келмаган экан, индамай кетавермайдими? Орқадан фийбат килиб, гап кўпайтиришнинг нима кераги бор?

Бу кизи бор хонадоннинг шаъни учун, обруси учун яхши эмас-ку! Шу ўринда олийходаги курсоди дугонам тақдиришнинг ўзгаришида совчиларнинг таъсири жаҳида сўзлами келди.

Дугонам билим юртни битириб, иш бошлаган жойида бир йигит билан ташишиб қолган. Аввалига шунчаки салом-алик билан чегаралганлар. Кейинчалик узоқроқ субхатлашадиган, учрашадиган бўлишган. Шундай килиб, бир-бирларини жуда ёқтириб қолганлар. Тўккиз-ўн ой вакт оралиғида бир-бирларига шунчалик ўрганиб қолишганни, жатто якшана дам олиш куни улар учун йилдек туоларди.

Ёзги таътил вақтида йигит онасини совчиликка юборишини айтганида дугонамнинг қандай хаяжонга тушганини билсангиз эди.. Йигитнинг насиҳати холаси билан қизини ўйига совчиликка келишибди. Лекин нима унундан онани хаяжондан титрор боса бошлабди. Қизнинг насиҳати киз билан кўришганида ҳам, кейинчалик ҳам бу титрор босилмабди. Қиска салом-алиқдан сўнг қизнинг насиҳати чой олиб келиш учун чиққанида хола гап бошлабди.

- Опа, булар сизнинг тенгизигиз эмас, ўй-жойларининг ҳайбатини каранг! Сиз асло тенгизла шумайсиз. Киз ҳам унчалик эмас, жуда оғзин. Ҳали у сизни набираблик ҳам қила олмайди. Келин бўлгач, сизларнинг топганингизга қаноат килмай, сизни оёқ ости килиб юборади-ку, бу!

Онаси бўлса:

- Ахир жиянинг шуни яхши кўраман деяпти-ку!

- Эй, қизиқимисиз, унингиз ўзи яхши кўриш нималигини биладими?

Чиройлисими топиб ўйлантириб кўйсангиз, севгисини ҳам унтиб юборади. Чиройли бўлса ҳам майли эди!..

- Жуда ерга урадиган эмас-ку.

- Қискаси, жиянга, "қизнинг ваъда бериб кўйгани бор экан. Сени алдабди, шекили", деймиз.

Акс садо

"Совчилик- гийбат- чиликми?" - 49-сон.

ЭСЛАТМА: Фарзандлар тақдири қўйин масаласи. Айнисса бўлажак қайнона тирюндан кир қўшириб ўтирас... Эртага келашини бошига не саводлар тушунини пасасувури қилиши қўшина эмас.

...иқки ёш нима қилиши керак? Улар турмуш куриша олармикан? Агар шундай бўлган тақдирида ҳам баҳтили бўлиб кетишармикан?

ГУЛБАШАКАР

си, севимли ёр, маҳалланинг, оиласининг энг суръ келини. Йигит эса хотини билан муроса қилиб яшай олмай, икки қизли бўлганида ахрашиб кетиб, иккичи бор турмуш килишига тўғри келди.

Бу билан кимга яхши бўлди-ю, кимга ёмон? Уч калб, уч юракнинг яралангани-ю, ўртада икки фарзанднинг етим бўлиб қолганилими?

Буларни килишни билмай, лол қолдим. Ахир, ҳали саломлашишга ҳам улгурмаган эдим. Бир муддат қотиб қолдим. Советқина "хайр" деб, оркагма қайтдим. Кўзларимдан тинмай ёш оқаверди. Нафакат кўзим, балки бутун вужудим, юрагим, қалбим, аброр бўлган жисимим йиглар эди. Дунёда ана шундай одамлар борлигидан, кайвони аёлнинг совчига қилиниши зарур бўлган оддийгина муомалани билмаслигидан газабланиб кетдим. Аннагача

кокиб бордик. Ўша таниш келин эшик очди. Ойижонисининг йўқлигини айтиб, "Эртага келинглар", - деди. Эртаси куни бориб, эшикдан иккарига бир қадам кўйганини биламан, ховлида турган қизнинг насиҳати кўлини ёйганча баланд овоз билан кўл силтаб:

- Йўк, йўк, йўк! Насиҳати йўқ жойга қиз бериб жинни бўлибманми? - деса бўладими?

Нима қилишни билмай, лол қолдим. Ахир, ҳали саломлашишга ҳам улгурмаган эдим. Бир муддат қотиб қолдим. Советқина "хайр" деб, оркагма қайтдим. Кўзларимдан тинмай ёш оқаверди. Нафакат кўзим, балки бутун вужудим, юрагим, қалбим, аброр бўлган жисимим йиглар эди. Дунёда ана шундай одамлар борлигидан, кайвони аёлнинг совчига қилиниши зарур бўлган оддийгина муомалани билмаслигидан газабланиб кетдим. Аннагача

СОВЧИЛИК - ҚУЛЧИЛИК

Совчилар билан кўришиб бўлиб, шундайгина қўшина хонага кириб кетган дугонамни сезмай қолган оға-сингил роса тортишишиб сухбатни давом эттираверишибди.

Буларни эшитган дугонамнинг кўз олди коронулашиб, ўзини йўқотаёзибди. Фазаби кўзгаб, уларнинг олдига чиқиб, шартташарта гапириб ташламоқчи, севгисини, муҳабатини иҳимоя қилмоқни бўлибди-ю, ўзини тутибди, тўғрироғи, андиша қилиби.

Бироз ўтириб, умумий гаплар гаплашиганидан кейин совчилар кетишибди. Шундай сўнг улар кам учрашадиган, кам гаплашадиган бўлиб, аста-секин ахралшиб кетишибди. Йигит хеч нарса деб гина қилмабди, қизга айб ҳам қўймабди.

Орадан иккى ойлар чамаси ўтгач, йигит ўйланибди. Дугонам қаттиқ изтиробга тушганидан бир ойлар чамаси таъби билиши сезгисини йўқотиб кўйди. Кейинчалик тақдирига тан бериб, уч йилдан сўнг турмушга чиқиб кетди. Хозир иккига ўғил, бир қизнинг меҳрибон ойижонини

кўриб, ўша совчи аёлнинг виждони қўйнамаганмикан? Ўзининг ҳам жондан азиз болалари бордир?

Шу ўринда шахсан ўзимнинг бошидан ўтган вожеани ҳам айтиб бермокчиман. Мен оиласининг тўнгич фарзандиман. Онам эрта вафот эттаникликлари туфайли икки укамни уйлашимига, албатта совчиларни ҳам ўзим боришигима тўғри келган.

Укамнинг ўзиглига бироз ўтиришган қизнинг мансизлоғи бўйича қўкиб, совчиларни ҳамонадон кетини очди. Хозир, дея қайтиб кириб кетди. Иккаридан бир аёл (қизнинг насиҳати чиқиб, әшик олдидаёт кеердан келганлигини суршишта кетди).

- Яхши, мансилингизни бериб кетингда, келаси чоршанбада келинглар, - деб хайрлашибди.

Бундай муомаладан ҳайрон бўлдик. Ҳокисорлик билан қиз эшигига кулчиликка келганларга ҳакиқи қулларга килинадиган муомалан килди-я. Нима бўлгандан ҳам келаси чоршанбани кутишизим керак.

Шу кун келиб, биз яна қиз эшигини

ўзимга кела олмадим. Ҳаётда ана шундай ўхшаш совчилик ҳам бўлар экан.

Мен бу иккى ёш турмуш курмаганликлари маъкул деб ўйлайман. Чунки, қайнона бўлишига бу оила аввал бошидан ёкмаган. Ёшлар бир-бирларини қанчалар ҳам, севсалар ҳам бу она келгусида гашник килаверади, хато топиб камситишга, обрўзилантиришига уринаверади. Кунда кўнгилхиралик бўлаверас, тинч ўйнаб-кулиб яшай олмаса - шу ҳам ҳаётми? Ўйланиш, турмуш куриш эс-кирган ёки ёкмаган кўйлакни алмаштириб, янгисини кийши эмас-ку.

Шу ўринда совчи бўлишини ният қилган онахону опахонларга, холажону аммажонларга илтимосим:

Азизлар! Сиз - совчилик. Йигит ва қиз ўртасидаги алоқачи, воситачисиз. Нијатнинг уларни топиштириши, ажратиши? Менимча, топиштириш. Шундай экан, уларнинг тақдирига, севгисига, кўнглига бефарқ бўлманг. Сизнинг бир оғиз сўзингиз уларни топиштиради. Уларнинг, севгининг уволидан кўркинг.

Яхши ният билан қадам босиси кирган хонадоннингизни ёёқ ости қилиб, обрўсига путур етказманг, тирнон идиан кирдириш. Суришириб карамса, ҳаммамида ҳам камчилик бор. "Беаб парвардигор", дейдилар.

Сиз кирган хонадонларда факат яхшиликлар, эзгуликлар, тўйлар бўлсин.

**Мехри КУРБОНБЕКОВА,
Тошкент шахри.**

КЕКСАЙГАНДА

Мақолани ўқиб, жуда таъсираптаб кетдим. Дунёда ишонган устунингдан шунчалик ифлослик чиқа-я!

Биламан, сизга осонмас. Лекин ёш бўлсангиз ҳам 3 қиз узатиб, 1 ўғил ўйлантариб, битта оқила кайвонича билимга эга бўлиб қолибсиз. Уят ўлимдан ҳам каттаки эканлигини яхши биласиз. Мабодо, кариндингизни ҳасратлаша кўрманг. Бундан на ҳожат. Кудапар, оға-инилар олдидаги баттар изза ейсиз, холос. Шунинг учун турмуш ўртогингиз билан бафуржа, қизишмай гаплашиб олинг. Шаъсизга эшигини очган бадбашара аёл, «12 йилдан бери у меннинг эрим», деган аёл (агар аёл дейишига муносиб бўлса...) боларини отага меҳрибон килиб тарбия қила олармикан? Ҳали кексайб, пул топа олмай фарзандлар қаровига мухтоҳ бўлганда, улар отасини меҳрибон килиб тарбия қила олармикан? Пулини шартмида? Пулинини ҳаром йўлга сарфлагунча, болаларнинг кўшишмача ўқишиларга, тўғракларга, ҳар хил фойи-

аёл уйини ораста тутиб, ҳамма жойни сарипшада килиб, уни кутади. Ҳаша ахволда ўтирган, кўрсумоалама аёл болаларига отага хизмат қилгунч.

Ийитланда суюмокқа ўғил керакдир йигитта». Айтсан, белидан кувват кетиб, бир пиёла чой дамлаб бер, дейишигина ярайдиган кучи қолганда ким кунига ярайди? Ёшлидка, кучи бор пайти ҳамма ҳам яшаб юраверади үддасидан чиқиб. Кексайгандага, фарзандлар қаровига мухтоҳ бўлганда ҳасратлаша қасида ғидаги.

дали машгулотларга олиб боринг эди. Невараларни-чи? Ҳозир кишилар навараларни-чи? 4 ўёшлигидан, руҳшуносларга қўрисатиб, улар билан басмаслаҳат болаларнинг кайси соҳасига қизикишини аниқлаб, ўзларининг ҳар кунига иш режаларини ана шу кўрсатма асосида белгилайти. Болангиз, 5 та экан, битта бўлса-чи? Ҳатто битта бўлса ҳам унинг ҳар бир кунини фойдали машгулотлар билан банд қилиш керак.

Ибратли ота ҳамма вақт ўйда ҳам, ишда ҳам ўзини фарзандлари билан бирга ҳисоблайди. Сайёра БЕКМИРЗАЕВА

ҲАММА ГАП ТАРБИЯДА

**"Айб асранди
қиздамикан?" - 24-сон**

Мақолан ўқиб, кўшини махаллада ўзим гувоҳ бўлган вожеалар кўз олдимда жонланди...

Пўлат амаки ва Арофат кула етти йил яшаб, бола кўрмагача узоқ қариндошларининг икки ёшли ўғлини фарзандликка олишиди. Шунча йилдан бўён ушалмаган орзулар рўёбга чиқди — эр-хотин бор мөхрини ёлғиз шу болага бахшида қилишиб, оғзидан чиқканни мухайё қилишиди.

Бироғи оиласининг эрларидан унни талтайтириб юборди. Ота уришса - она-нинг пинжига, она уришса - отанини кўйнинг кириб олар, мабодо, иккисидан баравар гап ёшлиши, тўмтагианга аразлаб хонасига қамалиб оларди. Чунгати тўла пул бўлган кўрған бола, кўрган бола, билган. Уни эса шунчаки кузатиб, томоша қилишиб эмас, балки тўғри йўлга қайта-риш, бошқариш лозим эди. Кимнидир ёмон ишлардан ѓаётта қайтириш ҳар биримиз учун нафакат савоб, балки ҳам қарз, ҳам фарзидир.

Фарида ТОХИРОВА

ДАБРИКЛАДИМИЗ

Неварам
МАРЖОНАБОНУ!
Улуғ ёшларга етак-
ловчи бошланғыч
ёшингү күплигү бўлсин.
Ҳаётинг бахти кун-
ларга бой бўлсин.
Барча ширин, томли
ниятларимиз сенга.
Буважонинг Тоштемир.

Меҳрибон отмажонимиз Ҳамидулла
ҳожи ҲАМОРОЕВ ва мунис онажонимиз
Сайёра ҲАЙТОВАни күтлуг 70
ёшлари билан табриклаймиз!

Ҳаммамозинг бахтимизга узок
йиллар омон бўлиб, бизга бош бўлиб
юринглар.

Набираларингз номинан Тўма-
рис, Темур ва Фираавс.

Азиз жияним ЭЛШОДБЕК!
Тавалуд айёминг билан чин қалбим-
дан табриклайман. Сенга мустаҳкам
соғлиқ, ишларингга ривож, ўйлаган
орзуларинг ишкобатни тилайман.

Холанг Муқаддас.

НОРҚҮЛ ака!
Сизни 60 ёшингиз
билан чин юраклан
табриклаймиз. До-
шимо эл ардоғида соф-
саломат бўлинг.
Уқаларингиз ёқуб,
Икром, Самаа.

Меҳрибон қизги-
нам МАНЗУРАБОНУ!
Сени қутлуг 30
ёшинг билан барча
яқинларинг қизгин
муборакбо этади.
Барча яхши ниятла-
ринг рўёбга чиқиши-
ни тилаб қоламиш.

Оважонинг Солия ҳожи она.

Барча юртлошларимни улуг байрам—
янилгиз, яшариш айёми бўлмиш Нав-
рӯзи олам билан сақказдан табрикли-
лаб, мустаҳкам саломатлик, ишларига
ривож, оиласарига тинч-тотувлик, дас-
турхонларига файз-барака тилайман.
Омад ва баҳт ўйлич юдузингиз бўлсин.
Иброҳим Абдуллаев.

Кўчамизинг сардори,
хўвадизининг сарвари,
суюкли отмамиз

БАХОДИРЖОН!
Тавалуда топган ку-
нингиз билан муборак-
бод этади. Тангир бер-
ган умрингиз узок
бўлсин. Фарзандларин-
гиз баҳтига омон бўлинг.

Оила аъзоларингиз.

Азиз айландамиз
Умиджон БОБОЕВ!
Сизни 16 ёшингиз
билан табриклаймиз.
Барча эзгу мақса-
ларингиз ижобат
бўлсин.

Яқинларингиз номи-
дан Саодат опангиз.
Янгиўл тумани, Қовунчи қишлоғи

С. Рахимов туманинадаги 111-мактаб то-
монидан 2001 йил ОДИЛОВ ДАВРОН
номига берилган шаҳодатнома йўқол-
ганилиги сабабли бекор килинади.

Тошкент шаҳар Ҳўжалик судининг 2006 йил 22-февралдаги 10-0614/1031-сонли
хал қўйул қарорига асосан «G.E. EXPRESS-SERVIS» МЧК БАНКРОТ деб эълон
қилинган. Кредиторларнинг 2-йиглиши 2006 йил 24-март куни соат 15:00да
Юнусобод тумани ДСИ биносида ўтказилади.

Корхонага нисбатан талаф ва таклифлар Тошкент шаҳар, Юнусобод тумани,
А. Темур кўчаси 95-й, Юнусобод тумани ДСИ биноси 2-кават, 15 хонада
кабул килинади.

Мурожаат учун ТЕЛ: 135-87-26

Диккат! Янгилик!

«FAYAN TRANS» масъулити чекланган жамияти Россияда
ишлаб чиқарилган:

- Гўшт ва сут маҳсулотини қайта ишлаш учун мини (кичик) заводлар;
- Мева ва сабзавотларни қуритиш учун ускуналар;
- Нон ва макарон маҳсулотларини ишлаб чиқариш ускуналарини
таклиф қилади.

Хисоб-китоб пул ўтказиш йўли билан амалга оширилади.
Тел: 154-85-85; 117-46-86

Ўзбекистон Хотин-қизлар кўмитаси кўмита раиси ўрин-
босари Гулнора Маъруповага волидан мухтарамаси
Шодмонова МАКСУДА ая

вафоти муносабати билан чукур таъзия изҳор этади.

«Оила ва жамият» газетаси таҳририяти Ўзбекистон Хотин-
қизлар кўмитаси раиси ўринбосари Гулнора Маъруповага
волидан мухтарамаси

Шодмонова МАКСУДА ая

вафоти муносабати билан чукур таъзия изҳор этади.

КЎЙ (21.03 — 20.04). - Ҳафта ортиқ-
ча ташвишлариз, бир маромда ўтади.
Ишларингз ҳам кутганингиздек яхши
натижалар беради.

СИГИР (21.04 — 21.05). - Ҳафта давомида кундалик юмушлар, йигилиб
колган ишларни ҳал этиш билан банд
бўласиз.

ЭГИЗАКЛАР (22.05 — 21.06).
- Сўнгги пайтларда бажарган ишла-
рингз раҳбарларингзинг эътибори-
га тушади.

КИСИЧИБАКА (22.06 — 22.07).
- Сешанба куни соғлигингиз озрок
безовта қилиши мумкин. Жума кунги
тасодифи учрашув анча-мунча харажатта са-
баб бўлади.

**M
Y
N
A
Ж
Ж
И
M
Л
А
Р**

АРСЛОН (23.07 — 23.08).

- Ижодингиз қайнаган палла. Фақат
майдо-чўйда юмушлар сизни катта ишлардан
чалғитиши мумкин.

БОШОҚ (24.08 — 23.09).

- Турмуш ўртогингизнинг сиздан шуб-
ҳаланишига сабаб бўладиган хатти-ха-
катлар килишдан эҳтиёт бўлинг.

ТАРОЗИ (24.09 — 23.10).

- Кўлдан бери сизни ўйлантириб ке-
ла лаъётган муаммо шу ҳафтада ўз ечими-
ни топади.

ЧАЁН (24.10 — 22.11). - Айрим са-
бабларга кўра каттагина микдорда қарз
олишига мажбур бўлишингиз мумкин.

Жумада кўнгилли учрашув кутмоқда.

«Оила ва жамият» газетаси таҳририяти Бухоро вилоя-
ти ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар кўмитаси раиси
Махбуба Содиковага волидан мухтарамаси

ҲАҚИМА аянинг

вафоти муносабати билан чукур таъзия изҳор килиди.

**Б
А
Ш
О
Р
А
Т
И**

ЎКОТАР (23.11 — 21.12). - Шу

хаттада ишларингиздан ортиб ўзин-
гиз ва оиласангиз учун ҳам вақт топишга хара-
кат қилинг.

ТОҒ ЭЧКИСИ (22.12 — 20.01).

- Бошингизга қўнай деб турган баҳт ва
омад күшини иккиланишлар билан учриб
иборманг.

КОВФА (21.01 — 18.02). - Сешанба

кунги харидингиз ҳамманинг ҳаваси-
ни келтиради. Дам олиш кунлари са-
фарга чиқишингиз мумкин.

БАЛИК (19.02 — 20.03). - Шахсий

ҳаётингизда озрок чигаллик бўлиши
мумкин. Ўндан чиқиб кетиш ўзингизга боғ-
лиқ. Ҳар кимнинг гапига кулоқ солаверманг.

Дастурхонимизда энг сархил таомлар
бўлса-да, уларнинг бирортаси бир бурда
ноннинг ўрнини босолмайди. У таомлар
султони, хеч қачон мөддага тегмайдиган
неъмат. Бозор оралсангиз нарих 100
сўмдан ошмайдиган оддий тандир нон-
дан тортиб, ширмой, патир, жиззали, гўшти,
седанали, кунжутли каби ўнлаб турларидан
макъулини танлаб олиш имкониятингиз
бор. Дўёнкорларда сотилётган нонлар
ҳам хилма-хил: буханка, батон ва ҳоказо.
Хўй, мана шундай түқинлик шароитида
қандай нон харид қилсан, ҳам мазали, ҳам
соглигимиз учун фойдали бўлади?

Нон бизнинг 500 фойз углеводларга, яна
худди шунча вурух витаминлари, фосфор
тузлари ва темир моддасига, 30 фойз ка-
тузлияга бўлган эҳтиёжимиз кондириди.

Оқи маъқулми ёки қораси

Юқори навли буғдой ундан, кора навли
буғдой (жавдар) ундан ва иккаласи-
нинг араласмасидан ёпилган нонлар мав-
жуд. Жавдар нон паст калорияли бўлиб,

ини бўлгани боис ошқозон-ичак касал-
ликаридан азият чекадиганларга оғир-
лик қиласди. Ҳамиртурушли нонда В
гурух витаминлари кўп бўлиб, у яхши
ва осон ҳазм бўлади.

Ачитчилик инсон организмидаги кўпа-
йиши ҳакидаги гаплар ҳам унчалик
асоси эмас. Чунки ҳарорат 50 дара-
жадан ошганда ачитчилик ўлади. Нон
эса, ҳаммамиз яхши биламиш, бундан
юқорироқ даражада пиширилади. Шу
боис шифокорлар сизга ҳамиртуруши
ни истемол килишини таъқидашма-
ган бўлса, ўзингизга ёқинни танлаб
яверишингиз мумкин.

Йодланган ўхуд кепакли

Соглик учун турли витаминлар ва ми-
кроэлементлар билан бойитилган, кепакли,
оддий тегирмонда тортилган ундан
ёпилган нон ҳондай фойдали хисобла-
ниади. Ҳусусан, кепак инсон таисидаги за-
рарлини керакларни сабабларни ташлаш ва
ташлашга чиқарилганларни мумкин.

ни ўзида тўллаш ва
ташқарига чиқарилганларни мумкин.
Кепакли нон паст калорияли бўлиб,
уни озиш учун ҳаракат қилаётганлар,
юрак хасталикларидан азият чекадиган-
лар, ошқозон-ичак фаолиятини яхши-
лаш истагида бўлганлар хамда экологик
носигом худудларда истикомат қилув-
чилар истемол килишлари мумкин.

ТЕМИРГА БОЙ

B1, B2 витаминла-
рига, фолий кисло-
тасига, темир мод-
дасига бой. Шунинг
учун ҳам у биологияк
жихатдан қимматли
ва соғлик учун фой-
дали.

“Лекин жавдари
ундан нон ёпиш
анча қўйин, - дейи-
надиши соҳа мутахас-
сислари. - Чунки
ҳамир ўзига хос
бўлиб, резинага
ўхшаш ҷўзинчоқ,
қолиплаш, тандирга ёпиши мушқул. Нон
анчайин кора, ўта зич, унча катта бўлма-
са-да, оғир бўлади. Колаверса, бундай
ноннинг кислоталик дара-
жасини камайтириш учун буғдой уни
билин аралаштириб нон ёпилади. Бунда
60 фойз жавдар, 40 фойз буғдой уни ара-
лашмаси энг яхши меънер ҳисобланади”.

Олий навли буғдой уни бир неча бос-
қичли тозалаш жараёндан ўтказилиши
боис одатда доннинг кобигига бўладиган
фойдали микроэлементлар ва вита-
минларни бутунлай йўқотади. Бундай
ундан ёпилган ноннинг опок, бўрсил-
док, юмшоқ эканлигини айтасангиз,
инсон соғлиги учун фойдали бирорта
моддага эга бўлмайди. Шунинг учун ик-
кини нав ундан ёки бойитилган ундан
ёпилган нон фойдали хисобланади”.

Ҳамиртуруш зарарларимиз?

Жигар, ўт пуфаги хасталиклари, ачит-
чилик аллергияси бор одамлар ҳар

қандай ҳамиртуруш (дрожжи) кўшилган
нонни эҳтиёт бўлиб истемол килишлар
керак. Қандли диабет билан оғри-
ган ва пархес саклётган кишиларга ҳа-
миртурушиниз нон тавсия этилади. Лекин
ўз навбатида бундай ноннинг ҳазми қи-

зизни кулинига кепакли.

Дармон ИБРОХИМОВ

Үқдон	Харбий хизматчи	Каюмов (хонанда)	Зўравон	Аллома	Кўн	Мумтоз ашулла	Қиз эмас		
Йиртиқч хайрон	Азиз ... (хонанда)	Мусика асбоби	Токат		Ҳаб Азиз неъмат	Ўзбек шоири	Ярим орол	Мусийк мукофот	
Балли, тасанинно			Хаттик шамол		Дуо Сумкалини хайрон	Кир ювиш кукуни Отделло-нинг дўсти	Шайдо		
Хижорий ой	Жон	Китоб газнasi	Нор	Озуқа	Грек ҳарфи	Диний мазхаб	Оммавий кўшик Нефть ўлчов бирлиги	Кад Хинд фильми	
Нур	Мояк	Навоий-нинг устози, шоир		Бошқир-дистон	Эртадан кейинги кун	Обдаста	Ибрат, ўрнак	Бошик эгик	Моҳир
Туб ўзғарниш Киммат-бахош тош	Мадалиев (хонанда)	Дарё (Хитой)	Кўз, корачиг	Эронлик хонанда	Куръон сураси	Кимёвий ашё	Эътиқод	Усимлик тури	Эҳтиёт кисм
Авто русум	Филоф	Оғайни	Мульт-қаҳрамон	Афсона-вий острода гурухи	Ҳашорат Зиёда, кўп	Алоқа алифбоси	Кабр	Мабодо	Мухаммад ... (боксчи)
Дарё (Хинд.) ... Утар (шоир)	Кўл	Хеш, ажҳод	Сифатсиз маҳсулот		Телефон таромоги	Буенос-Айрес	Жигар хасталиги	Олма нави	Челак
Кир Тиш	Шахар (Тошкент вил.)	Биринчи	Хид	Дипломат		Шуҳрат	Гўшт		
Шикоят			Рост Адабий жанр		Мушток, илҳак Кир, яғир	Мусика асбоби Асорат	Насим	Насим Тўйчи (Актёр) Касаллик	Замин
		Шахар (Тошкент вил.) Иигит	Ичимлик Оҳанг	Рад Шамол	Юлгич	Англия	Авдоват	Вулкан	Қирғиз эпоси
		Тақвадор абл	Кимёвий унсур Самолёт русуми		Нота Одат	Давлат (Африка)	Юмшоқ мебель	Богловчи	
		Эдгар ... (Адиб)		Куч, кувват	Тузувчи: Зафарбек МУҲАММАД		Хаво		

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 «Ассалом, ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ анонс.
8.40 Олтин мерос.
«Болалар сайёраси»:
8.50 «Олтин тоҳ». Телеўин.
9.25 Биржа ва банд хабарлари.
9.30 «Мусика дунеси».
9.50 «Оналар мактаби».
10.10 1. «Чинсан». 2. «Маврид».
10.50 ТВ анонс.
10.55 «Ишк эртаги». Телесериал.
11.30 «Заковат». Интеллектуал үйин.
12.25 «CINEMA.UZ».
12.45 ТВ анонс.
12.50 «Тадир ўйини». Телесериал.
13.50 «Қўшигимсан, мухаббат» (SMS. Овоз бериш)
14.00 «Ахборот».
14.15 ТВ анонс.
14.20 «Иван Васильевич касбни ўзgartирди». Бадий фильм.
15.50 «Иллар армони».
«Болалар сайёраси»:
16.35 «Эртаклар - яшилика етаклар».
16.55 ТВ анонс.
17.00 Амир Темур таваллудининг 670 йиллиги олдидан. «Темур гори», 2-экспедиция. 4-кисм.
17.20 ЎзТВ хизинасидан. «Учрашув». Телевизорни фильм.
18.20 2006 йил «Хомийлар ва шифкорлар йили». «Саломатлик сирлари».
18.40 «Ғайратли йигитлар». Ҳажвий кўрсатув.
19.00 «Оқшом наволари».
19.15 «Суперлото». Телелотерея.

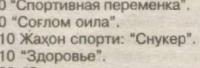

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

- 6.25 Даструрнинг очишли.
6.30 «ЯНГИ ТОНГ». Ахборот дам олиш дастури.
8.00 Даструрнинг очишли.
8.10 Расмлар сўзлаганда.
8.15 Болалар экрани: Урмон мактаби.
8.30 SMS тест + анонслар.
8.35 «Шубҳа», Телесериал.
9.20 Шифкорок бўалида.
9.40 Кишлодаги тенгдоши.
10.00 Даэр.
10.10 SMS тест + анонслар.
10.15 Шошичин парвоз». Ба-дий фильм. 6-кисм.
11.05 Кино SMS.
11.10 Даэрва.
11.40 Орзулар қанотида.
12.10 SMS тест + анонслар.
13.10 Интерфутбол.
13.20 Кўрсатувлар тартиби.
14.00 «ЯНГИ КУН». Ахборот дам олиш дастури.
15.00 «Таманно». 3-кисм.
16.00 Даэр.
16.10 SMS тест + анонслар.
16.15 Болалар тилидан.
16.45 Шум болалар.
16.55 Даструрнинг очишли.
17.05 SMS тест + анонслар.

- 17.10 Мўйқалам сехри, Ф. Ахмадалиев.
17.45 Кино SMS.
17.50 «Сайрга чиқсан гўдак». Бадий фильм 2-кисм.
18.40 Каталог.
18.50 Мафтуннингман, диёрим!
18.55 Иқлим.
19.00 Даэр.
19.35 SMS тест + анонслар.
19.40 Юлдуз билан.
20.10 Қаҳқаҳа «нинг 1-апрел

- хазили.
20.40 Cinema Boliluv.
20.55 «Кўхна замин оҳанглари». 2-кисм.
21.55 Иқлим.
22.00 Даэр.
22.35 «Ҳанда» ижодий гурухи намойиш этиди: «Гап йўк!»
23.20 «Таманно». 4-кисм.
0.20 Даструрнинг ёшлиши.

«ТОШКЕНТ» ТЕЛЕКАНАЛИ

- «8.00-13.00 » гача, информацийон мусиқий дастур.
18.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.30 Бойчечак: «Кулишини унутмант». 2-кисм.
18.45, 20.20, 22.35 ТВ анонс.
18.50 «Шунқа гаплар». Ҳажвий кўрсатув.
19.10 «Табриклиймиз-кутлаймиз».
19.40, 21.35 «Телекуърьер маркет».
19.55 «Шунчаки ҳазил». Эргаш Каримов бенифиси.
20.55, 22.20 «Экспресс» телегазетаси.
21.10 «Тенгдошлар».
21.50 «Рангиг лаҳзалар».
22.40 «Ы- операцияси». Бадий фильм.
00.10-00.15 Ҳайрли тун, шахрим!

- 9.05 - «Теле-хамкор».
9.20 - «Детский час», мультсериял
11.10 - «Ошикона».
11.55 - «Спорт - экстрем»
12.40 - «Бетховен», комедия
14.30 - «Болалар соати»
15.30 - «Музыкальный калейдоскоп»
16.00 - «Детский час».
16.45 - «Теле-хамкор».
17.00 X/Ф «Не горюй»
18.30 - НТТ - «Шов - шувлар»

- 18.50 - НТТ - «Мусикий лаҳзалар»
19.00 - «Ошикона».
19.45 - «Теле-хамкор».
20.00 - «Хит-парад - плюс»
21.00 - НТТ - Индийское кино «+1+1 =2», 1 кисм
22.30 - «Шоу-бизнес янгиликлари», информацион дастур
23.00 - НТТ - Индийское кино «+1+1 =2», 2 кисм

- 6.00 Новости
6.20 Фаина Раневская, Юрий Яковлев в комедии «Легкая жизнь»
8.10 Играй, гармонь любимая!
8.50 Слово пастыра
9.00 Дисней-клуб: «Кряк-бригада», «С добрым утром, Микки!»
10.00 Новости
10.10 «Смак»
10.30 «Поймай вора»
11.10 Премьера. «Маленькие звезды большого кино»
12.00 Новости (с субтитрами)
12.10 Здоровье
13.00 Премьера. «За секунду до катастрофы. Крушение «Конкорда»
14.00 «Брачные аферисты». Документальный фильм
15.00 «Большие девочки»
16.00 Футбол. Чемпионат России. III тур. «Спартак» - ЦСКА.
18.00 Вечерние новости (с субтитрами)
18.10 Праздничный «Ералаш»
18.40 «Большие гонки»
19.50 «Вечер с Максимом Галкиным»
20.50 Премьера. Эдди Мерфи в комедии «Я - шпион» (2002 год)
0.40 Кэтрин Зета-Джонс в триллере «Призрак дома на холме»
2.40 Арнольд Шварценеггер в программе «Лучшие кинотрюки 2005 года»
3.50 Комедия «Дебют»

ЯКШАНАБА 2

ЎЗБЕКИСТОН
ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ

- 5.55 Кўрсатувлар дастури.
6.00 «Ассалом, ўзбекистон!»
8.00-8.35 «Ахборот».
8.35 ТВ анонс.
8.40 «Олтин мерос».
8.50 «Камалак» экрани.
9.40 «Саломатлик сирлари».
10.00 «Ватанларнавар».
11.00 «Қўкламой». Бадий- мусикий видеофильм.
11.40 ТВ анонс.
11.45 «Оддий хакиатлар».
12.35 «Бобби». Бадий фильм. 1-кисм.
14.00 «Қўшигимсан, мухаббат» (SMS. Овоз бериш)
14.15 «Бобби». Бадий фильм. 2-кисм.
15.35 ТВ анонс.
«Болалар сайёраси»:
15.40 1. «Олтин тоҳ». Телеўин.
2. «Сехрланган бола». Мультфильм.
16.55 «Одами эрсанг».
17.15 «Ҳамон ёдимда».
17.40 «Калпок». Ҳажвий кўрсатув.
18.10 «Протретта чизигилар».
18.25 ТВ анонс.
18.30 «Оқшом наволари».
18.40 «Интеллектуал ринг».
19.25, 20.00, 20.55, 21.40 Эълон-лар.
19.30 «Тахлинома» (рус тилида)
20.05 «50x50». Ток-шоу.
21.00 «Тахлинома».
21.45 «Оҳанрабо».
22.25 «КиноТеатр».
22.45 «Қўшигимсан, мухаббат» (SMS. Овоз бериш)
22.55 «Мехрим сен билан». Видеофильм.

«ЁШЛАР» ТЕЛЕКАНАЛИ

- 6.25 Даструрнинг очишли.
6.30 «ЯНГИ ТОНГ». Ахборот дам олиш дастури.
8.00 SMS тест + анонслар.
8.05 Шум болалар.
8.15 «Шрек». Мультфильм.
9.35 Кино SMS.
9.40 Қаҳқаҳа «нинг 1-апрел

- хазили.
8.00-13.00 » гача, информацион мусиқий дастур.
18.20 Кўрсатувлар тартиби.
18.30 Бойчечак: «Вактни билиб ғанимат».
18.50, 20.20, 21.25 ТВ анонс.
18.55 «Ўзбеккино» студияси намойиш этиди. «Елканер кўрмасин». Ҳужжатли фильм.
19.15 «Табриклиймиз-кутлаймиз».

- 19.45, 20.55 «Телекуърьер маркет».
20.00 «Журналист таҳлили».
20.20, 21.10 «Экспресс» телегазетаси.
20.35 «Туризм ҳақида».
21.30 «Жазда факат қизлар». Бадий фильм.
9.05 - «Теле-хамкор».
9.20 - «Детский час».
11.00 - «Ошикона».
11.55 - «Спорт - экстрем»
12.40 - «Бетховен», комедия
14.30 - «Болалар соати»
15.30 - «Музыкальный калейдоскоп»
16.00 - «Детский час».
16.45 - «Теле-хамкор».
17.00 X/Ф «Не горюй»
18.30 - НТТ - «Шов - шувлар»

- 7.30 «Ҳабарлар».
7.50 «Бордое утро».
8.50 «Ҳабарлар» (рус тилида)
9.10 «Непутевые заметки».
9.30 «Пока все дома».
10.20 «Кувнок стартлар».
11.00 «В преддверии Кубка мира по футболу-2006». Док. фильм.
11.10 Живой мир. «Дневники слов».
12.10 «Ракибингиз грассмейстер».
12.30-14.00 «Агент Коди Бенкс».
0.00 Даструрнинг ёшлиши.

- 9.05 - «Теле-хамкор».
9.20 - «Детский час».
11.00 - «Ошикона».
11.55 - «Спорт - экстрем»
12.40 - «Бетховен 2», комедия
13.10 - «Шоу-бизнес янгиликлари», информацион дастур
14.50 - «Болалар соати»
15.30 - «Лёйлар орзу».
16.00 - «До-Ми-Соль шоу».
16.45 - «Теле-хамкор».
17.00 - НТТ - «Художественный фильм, «Вышибил пилотаж»
18.30 - НТТ - «Сугдиёна».
19.00 - «Теле-хамкор».
19.15 - «Ошикона».
20.00 - «30 кадр» - развлекательная передача
20.30 - «Музыкальный табассум»
21.00 - НТТ Ток шоу «Нимиззада-ги одамлар»
21.10 - «Музыкальный табассум»
22.10 - «Музыкальный табассум»
22.10 X/Ф Премьера «После заката»

- 5.45 Нарисованное кино. «Приключения Икабода и мистера Тодда»
6.00 Новости
6.10 Нарисованное кино. «Приключения Икабода и мистера Тодда». Окончание
7.00 Сердце на камень в комедии «Теща»
8.20 Армейский магазин
8.50 Дисней-клуб: «Дональд Дак представляет»
9.20 «Умницы и умники»
10.00 Новости
10.30 «Непутевые заметки».
11.20 «Веселые картинки»
12.00 Новости (с субтитрами)
12.10 Живой мир. «Дневники слов»
13.10 «Жеглов, Шарапов, Говорухин...»
14.10 Надежда Румянцева в комедии «Королова белозонок»
15.40 «КВН-2006». Высшая лига. Первый игра сезона
18.00 Времена
18.55 «Кто хочет стать миллионером?» с Максимом Галкиным
20.00 «Империя»
21.00 «Время». Информационно-аналитическая программа
21.45 Премьера. Фильм Станислава Говорухина «Небл обедыны...» (2005 год)
0.00 Бокс. Бой сильнейших профессионалов мира. Рики Хаттон - Карлос Маусса
0.50 Суперзвезда. «Правда о витаминах»
1.50 Лейтенант Коломбо в детективе «Конспиратор»
3.40 «Полибиет пианиста». Документальный фильм
4.30 Спецрасследование. «Личная безопасность»

Безам коровузлар

Кандай ҳалиб ённин чизди, айтмо
- берсанниз...Рассом—
А. ҲАҚИМОВ

Шодидобойин кўрданилизми, яни машини
на олиб ҳалибданини машини қилинми...

- Аризам нима бўлди деб сўра-
јисизми отахон, мана ҳозир
кўрајизман.

Aziz bolajonlar! Siz ham chizgan rasmlaringiz va yozgan ertaklaringizni o'z suvratizingiz bilan birga bizga jo'nating. Yoshingiz va nechanchi sinfda o'qishingizni ham yozishni unutmang. Rasmlaringizni oq qoq'ozga chizing. Xatrlaringizni kutamiz!

Xolmurod KOMILJONOV.
Toshkent shahri, Chilonzor tumani,
162-maktabning 5 «A» sinf o'quvchisi

"SIZLASHDAN UYALAMAN"

Bir kuni maktabga ketayotsam ikki bolaning o'zaro suhbatini eshitib qoldim. Birinchi bola 8-sinfda o'qyidigan Mardon, ikkinchisi esa 3-sinfda o'qyidigan Abror.

- Mardon, bugun maktabga borasanmi?- dedi, Abror.

- Ha boraman. Agar ishim chiqib qolmasa, - dedi u.

Abror o'zidan katta bolaga "sen" sirab gapirganiga hayron qoldim. Bir necha kun kuzatdim, baribir shu ahvol. Nega u kattalarga hurmatsizlik qilayapti? Bu savol meni rosa qiynar, oxiri shu savolga javob topmoqchi bo'ldim.

- Abror, nega sen doim o'zingdan kattalarga "sen" deb murojaat qilasani?

O'qituvchining o'rgatganmi?

- Yo'...
- Nega unda "sen" siraysan?
- Sizlashdan uyalaman.

Bu javob meni o'yantirib qo'ydi. Nahotki, sizlash gapirishdan uyalsala. Men undan sizlashdan nega uyalishini so'rasam:

- Ey, uyalamanda, - dedi xolos.

Oradan bir oy o'tdi. Maktabga ketayotsam:

- Sarvar, bugun biznikiga keling. Siz bilan dars qilamiz?- dedi Abror.

Ana bo'lar ekan-ku, dedim. Hurmatda esa gap katta.

Furqat KARIMOV,
Sirdaryo viloyati, Boyovit tumanidagi
6-o'tra maktabning 8 "A"-sinf o'quvchisi

Temurbek O'RALOV.
Samarqand shahri, 34-maktabning
3 «B» sinf o'quvchisi.

Кадим-қадим замондами, баланд-баланд тоглар ортидами, қалин-қалин ўрмонлар ичидами, чўли-бийбонлардами, узоқ-узоқ қишлоқлардами, Оллоҳнинг марҳамати билан қизик-қизик воеалар бўлиб тураркан. Бир кечада шоҳ гадо бўлиб қоларкан, чўпон шаханшоҳ бўлиб қоларкан. Ҳаммаси Оллоҳнинг иродаси билан бўларкан...

Бир қишлоқда ажойиб бир инсон яшаркан, хушфель, хушулк, саҳоватли, етим-есирларга, бева-бечораларга мөхрибон ҳам экан. Беш вақт нағоз ўқиркан, рўза тутаркан, мусулмон-чиликни ўнрига кўяркан. Худой таоло мўмину мусулмон бу инсонга тўрт ўғил ато этган экан. Ҳар ўғиллар эканки, тождор подшолар ҳам уларга ҳавас қоларкан. Ҳаммалари оталарига ўшаб сахий, саҳоватли, меҳнаткаш ҳам экан. Ўрнларига ётганда: "Э Худо, бизга шундай фазилат ато этгани, бутун оламдаги одамларга яхшилиқ қилийлик, бу яхшилиқ ҳеч адо бўлмасин", - деб илтиҳо килишаркан.

Худо уларнинг илтиҳосини қабул қилибди, ҳар бирига бир илоҳий сеҳр ато қилибди. Дуо ўқиса катта ўғил қор-

шиб сакрашиб, иргишилашиб ашула айтишаркан:

**Ҳайдар шамол эсапти,
Далаларни кезапти,
Бўз далага қўш чиқар,
Иккى эмас, беш чиқар.
Ҳайдар шамол эсапти,
Булутларни кувяпти,
Булутлар дамин олар,
Экин-тиқин мўл бўлар,**

- деб ашула айтишаркан. Бўз ерларга дону дунларни киши, арикларни тозалаш, ҳовузларга сув қамаш, ўтлоқларга кўй ҳайдаш бошланиб кетаркан. Марвартак тутлар аста-секин шира йигаркан, ўриклар сар-

ЎГИЛНИНГ ФАЗИЛАТИ

га, иккйинчи ўғил ёмғирга, учинчи ўғил шамолга, тўртинчи ўғил қўёшга айланниб қоларкан. Дуо ўқиша, яна ўз ҳолларига қайтишаркан. Қиши келсао, кор бўлмаса ёмон бўларкан, ёзга боргандан дарёларда сув камайиб, экин-тиқинлар куриб қоларкан. Шунда одамлар кор сўраб Яратгана тавалло килишаркан. Катта ўғил билган дусосини ўқигач, осмондан гоҳ шакаркор, гоҳ лайлакқорлар ёғилиб, олам оқликка, оппоқ нурларга тўлиб кетгандек бўларкан. Болалар севиниш:

**Кор ёғар, кор ёғар,
Далаларга ун ёғар.
Кор ёғар, кор ёғар,
Уйимизга нон ёғар,**

- деб ашула айтишаркан. Негаки, кор қанча кўп ёғса, қирларда бугдой ҳам, чўлларда ўт-ўланлар ҳам шунча кўп унارкан, курт-кумурсалар иссиқ кор тагига кириб, совуқдан сакланшишкан.

Илиқ баҳор келиши билан қорлар эриб битаркан, ерлар, бугдойзорлару, саҳордаги ўт-ўланлар чанқаб қоларкан. Шунда иккичи ўғил дуо ўқиркан, илиққина ёмғир goҳ томилчаб, гоҳ шовуллаб ёға бошларкан, болалар югуришиб, кўчаларга чишишиб, дўппиларини осмonga отиб:

**Ёмғир ёғалок,
Эчки кумолок,
Бойнинг қизини
Қорни юмалок.
Ёмғир ёғалок,
Унса туволок,
Барги шапалок,**

- деб шеърлар тўкишиб, ашуладар айтишиб, ўйинларга тушишаркан. Ана ундан кейин олам яшнаб-яшариб кетаркан. Куртаклар оппоқ-оппоқ, гул очаркан, қатқалоқ ерлар юмшаб, сарик, қизигаш, бинафаши ранги чучомалар униб чиқаркан. Қирларда ҳам ям-яшил майсалар гуркираб ўсаркан, кип-қизил лолалар адирларга гимлан ёзаркан. Ҳашаротлар коронги инларидан чиқиб, ашула айтишаркан. Яратгана ҳамду сано ўқишишаркан. Гоҳ ёмғир беҳад кўп ёғаркан. Қуёш иссиқ юзини кўрсатмай кўяркан. Кўчалар лой бўларкан. Ерлар етилмай ҳайдалмай қоларкан, дараҳтлардаги куртаклар очилмағ қоларкан. Шунда одамлар, «Э Худо, ҳайдар шамолингни юбор, ортича намларни хайдаб юборсин», деб тавалло килишаркан. Ухлаб ётган учинчи ўғил ўрнидан туриши билан енгил-енгил шамол эса бошларкан. Ўзларининг кўринмас қанотларида оламдаги ортича намни бошқа оламга олиб кетишаркан. Болалар кўчага югуриб чиқи-

га, гилюслар ранг олиб: "Э бора, тезроқ келиб, мени есанг-чи", - деб чакирапкан. Ҳамма ёёда хурсандчилор бошланиб кетаркан. Гоҳо қуёш қора булатлар ортига беркиниб олиб ҳафталаб кўринмай кетаркан. Бутун борлиқда ҳарорат пасайиб кетаркан. Буғдойлар пишмай, маккалар ўсмай, шолилар бошқо олмай тек турвишаркан.

Шунда деҳқонлар: "Э Худо, куёшинга айт, иссиқ жамолини кўрсатсан, экинлар ривож олсин", деб илтиҳо кила бошлашаркан. Илтиҳолар, кенжя ўғил кулоғига ҳам эшиштиларкан. Бу азamat дарров ўрнидан туриб, юзқўлини ювиб, таҳорат килиб, билган дусосини ўқиркан. Эртасигаёт кўёш чараклаб чиқиб, еру-осмонаға қайноқ-қайноқ нурлар тўқиб, экинларни яшнатиб юбораркан. Экин-тиқинлари, зироатлари яшнаганини кўрган деҳқонлар хурсанд, бօғблорнан хурсанд, чорвадорлар хурсанд, ҳаммаёда хурсандчилор, шоду хурримли нурлари чараклаб кетаркан. Толлар соясига, анхорлар бўйига, ҳовузлар ёнидаги супаларга тўплангандек болалар кўл ушлашиб, ўйинларга тушишиб, ашула айтишаркан:

**Офтоб чиқди оламга,
Юғуриб бордим ҳоламга:
«Хола-хола кулача бер»,
Холам деди: «Үтин тер».
Үтин тердик бир қучок,
Кулача ёдик бир ўчок,
Дол бўлганга ўн кулача,
Кеч қолганга бир кулача.
Жиззалиги ўзимга,
Яхши айтган сўзимга.**

Шундай килиб художўй отанинг тўртла ўғли ҳам эл-юрт хизматига бел боғлаган экан. Оллоҳга чин дилдан илтиҳо қилған экан, ниятиларига этишибди. Яхши ният килянгани албатта муродига етаркан. Одамлар бу йигитларнинг хизматидан мамнун бўлиб: "Дунё тургунча туринглар, ўлим нима билманглар", - деб кўп дуо килишган экан. Бу дуолар ижобат бўлиб Оллоҳ йигитларни хеч ўлмайдиган, дунё тургунча турадиган килиб бирига "Аёз бобо" деб, иккинчисига "Бахор бобо" деб, учинчисига "Ҳайдар бобо" деб, тўртинчисига "Куёш бобо" деб ном бериди. Бу боболар ҳозир тирик экан, дунёни кезиб юришаркан, қор сўраганга қор, ёмғир сўраганга ёмғир ёғдириб беришаркан.

Ёшим 26 да. Лекин назаримда 76 ёшга тўлганга ўшайман. Яшаётдан аллақачон тўйиб бўлдим.

Ҳамма нарса зерикарлидек туловавради-ю, аммо... Мунжоқдеккина икки боламга кўзим тушгандагина шулар учун яшашим зарурлигини ҳис этаман.

Бир пайтлар куновн жуда баҳтиёр қиз эдим. Ота-онам унчалик бадавлат бўлумасас-да, биз тўрга нафар фарзандларининг кўнглимига қарашарди. Турмушга чиқурунча севигинги сирли суруридан беш йилча кўкларга учеб юрдим. Аммо!

Воҳид - илк бор мактаб давридан кўнглил кўйган йигитим - биздан бир кўча нарида яшашиарди. У менга биринчи марта мактуб ёзганида роса йиглагандим. Сабаби, Воҳидни ундан илгарироқ пинҳона севиб қолгандим. Хуллас, қишлоғимиздаги ҳамма ҳавас қилгудек чиройли, ҳар томонла ма муносиб жуфт эдик. Иккимизнинг ўйимиздагилар бу гапни аллақачон билишганди ҳам.

Воҳид акам институтнинг 5-курсига ўтганида ўйимизга совчиларни жўнатди. Кейинги гал келишганида эса оқ ўраттиди. Агар баҳти дамларим тўй куни тугашни билганимда бир умр турмушга чиқмасдим... Боя айтганимдек, севчилар келиб тўйи ҳам белгилаб кетишди. Бу ёнда акамни ҳам бир кизга унаштириб қўйишганди. Шунинг учун келин келган куннинг эртасига мен узатиладиган бўлдим. Кўнглимдагидек харид қилинган либосларда базм куни даврада гўё учбич юрар, ракса тушшиб гир-гир айланардим. Эртага бўладиган тантанани ўйлаб, юрагим ҳапкирарди. Лекин!.. Эрта тонгда ҳали кўзимизни ўйқудан очмасиздан Воҳидларнинг ўйдан ноҳуш хабар келди. Унинг 3 та ўғилдан кейин туғилган синглиси бор эди, ўша вафот этиди. Киз шўрлик уч ёшидан бошлаб, нотўғри муолажа сабаби шол бўлиб қолганди. Кечалари богда гоҳ онаси, гоҳ отаси йиглаб опичлаб юришларини кўп эшитгандим. Ана

шу қизигина мен уларнига келин бўлиб борадиган куни оламдан кўз юмди. Энди бўёғини тасаввур қиласеринг - ногиронни, шомли барбири фарзандда, уларнинг ахволини тушунардик.

Ота-онам, шунингдек, менинг ҳам тарвузим кўлтиғимдан тушди. Улар

та маърака қилинди. Мен эса, одми кийимлари йўқ келинчак - қайнонамнинг қопдек кўйлагини кўйиб юрадим.

Келинчаклардек ўйнаб-кулмай бир йилни ҳам ўтказдим. Қайнонам кизи ҳакида гапирав экан бот-бот: "Манави келин бўлиб тушган куни қизими тупроққа бердик", деганини эштиб, ичимдан зил кетардим. Бир фарзандли бўлганимизда шахарда иш-

кўркмалашиб қолганди. Ичинчидан уни қизигана бошлагандим. Мен эса... Гарчи ҳамширалини туттаган бўлсан ҳам, бир кун ишламадим. Уй, ошхонам, ваннахоналарни шу қадар яраклатиб кўярдимки, келганд мемоннинг оғзи очиларди. Лекин ўзимга қарамай кўйбман. Умуман пардоz қилмасдим. Бунинг даҳшатини эса эрим ишхонасига ёши ўтган бўлса-да, ўзига жуда оро бериб юрадиган хисобчи аబён билан танишиб олганини эшитганимда гина ҳис этдим.

Эрим умуман кўчага чиқармай кўйди. Болаларимни ўзи боғчага олиб бора, ўзи олиб келарди. Бир мар-

Келин бўйган куним...

Надира - 2006

лаётган эримга ўй бериши. Куончимнинг чеки йўқ эди. Хеч бўлмас, энди сал хурсандчилик билан яшарман, деб ўлардим.

Аммо янглишган эканман. Ўтган вақт ичидан эрим ўзгариб, менга нисбатан локайд бўлиб қолибди. Қани ўша беш йил мени севиб, изимдан қолмай юргранг ийгит? Йўқ, худди уни ўзага алмаштириб кўйишгандек эди. Вақти-вақти билан қайнонам келиб, бирор ой туриб кетарди. Бу орада кўшнинларим билан ҳам танишиб олибди. Бир куни ён кўшнин Шаҳзода:

- Сиз келин бўлиб келган кунингиз қайнинглингиз ўлиб қолган экан-а? - деб сўради.

Инданадамид.

Орадан олти йил ўтса ҳамки, бу тавки лаънатдан сира кутулмадим. Қайнотам яхши инсон, у менга гапиради.

- Кизим! Сенинг нима гуноҳинг бор, ахир? Бу тақдир. Бошқа келинлардек яйраб, ўйнаб-кулмадинг. Қизимдан бунинг учун норози бўлмагин, унинг бундаги ризқи-насибаси айни шу куни узилибди. Ундан рози бўл. Унинг ўрнинг сен қизимизсан! - деб кўнглимни кўтарарди.

Бу гаплардан хурсанд эдим. Лекин эрим билан орамиз кун сайн сови боришига сира чирад олмасдим. Якинда эримнинг лавозими ошди. Ўтириш килиб, буни нишонладик. Очифини айтгандга ўзи эрим хушбичим эди. Кийимлари яшарарди. Сал тўлишиб, янада

та хизмат машинасида ўша аёл билан кўрдим. Уни эмас, ўзимни айбладим. Мен эски кўйлакда, сочларимни рўмол билан нари-бери тангидек олиб ахлат ташлашга чиққандим. Эрим мени танимагандек ўтиб кетди. Шу куни эрим билан жанжаллашдим.

- Афтинга бир кара! Сенга ўйланиманни, аёлларга ўшаб, атир сепганингни, яраштириб кийим кийганингни кўрмадим. Киз пайтингда унақ эмасдинг-ку! - деди у жаҳл билан.

Рост! Келинлигим қайнинглингима маърака қилиши, нохуслар билан ўтди. Ўзимга қарашга қайнонамдан кўрдим. Охир-оқибат ўзимни қарашни ҳам унтиб кўйдим. Энди, иккита болалик бўлганимда яхши кийиниб, пардоz қила бошласам, одамлар нима дейди?! Мабодо, ўзимга қарамай шундай юрсам, олламиз бузилиб кетса-чи?

Нима қилсал экан? ёки касбим бўйича ишга кириб ҳаётда, жамиятда ўз ўрнимни топайми? Балки шундагина эрим билан илгаригидек орамизда меҳр ришталари пайдо бўлар? Қандай йўл тутишга хайронман. Менга маслаҳат беринглар, токи кейинчалик афсусланиб юрмайин...

**САБОХАТ,
Тошкент шахри.**

Рисолат алламаҳалда кириб келган эрини хушламайтина кутиб олди.

- Яна тўйга бордим, дерсиз!?

- Ҳа-да, бўлмаса қаёқдан келаялман?

- Вой, бу кишининг бемалол гапиришини. Мени билмайди дейсизми, ҳаммасидан хабарим бор.

- Нималар деяпсан? Қанака хотинсан ўзи? Тинч ишлагани, пул топгани кўясанми? Ишим юришмаса кун бермасдинг. Энди эса "Пулингиз кўйлаб колди", деб гумондан бошинг чикмайди...

Мехри абы бакир-чакиrlарни эштиб, юраги бетотак бўлди. Ярим тунда ўслининг ётогига киришни эп кўрмади. Бироq жанжал ҳадегандан бошимади.

- Акмалжон, нима гап? - деб ичкарига овоз қилиб охир. - Бироq эштаса, нима дейди?!

Уялинглар-э...

- Билса, билишар, - Рисолат ичкаридан шитоб билан чиқиб, қайнонасига рўбара бўлди.

- Овозингни ўчир! - Акмалжоннинг авзойи бузилди.

Мехри абы ўслининг йўлини тўйди.

- Шу онамни деб ҳамма инцикликларнинг чирад келаялман, бўлмаса... - ғазабланди эри.

- Нима қилардингиз бўлмаса? Болаларингизни етим килиб, "уша"ни бошлаб келармидингиз?

- Ҳай-ҳай болам, унчаликка борманг.

- Бекордан-бекорга менга зарилми уришиб? Ахир, ўзингиз ярим тунда қаёқдан келаяпти, бўлмаса?

- Тўйдан, дедим-ку сенга!..

Онаизор у деб кўрди, бу деб кўрди, ахирни бир амалаб уларни тинчлартириди. Лекин қалбан ўзи изтироб чекди.

Тонгда Акмалжон тунд киёфа-

лат яна чимирилди. Онаизор келинингга утириш бефойда эзланигини билди-ю индамай кўйколди. Кечга томон ўғли келгач, аста гап очди.

- Ўглим, уки ол. Оилада покли бўлмас экан, хотиржамлик ҳам бўлмайди. Хотининг ва бошларининг юзига оёқ, боссанг, мендан хафа бўлмагин.

- Ой, Рисолатнинг гаплари ўриниз. Иш юзасидан аёллар

мора ҳовлиқиб кириб келди.

- Буви, сизни аям тоёда бошлаб кеп, деди, юринг, - бувисининг кўлларидан торткиларди кизалоq.

- Қаёққа? Аянг каерда ўзи?

- Нима гаплигини тушунмай, хайронлиги ошди Мехри аянинг.

- Бозорга киравершидаги кадеда дадам битта аёл билан ўтириди. Аям ўша ерда колди. Мени таксига солиб: "Тезда бувингни бошлаб кел!" - деди.

Кизалоq тинмай бидирларди.

Машина бир зумда айттилган ерга олиб борди. Келини кутиб турган экан.

а одамлардан хижолат бўлди. Рўмолининг учин билан юзини беркитди. Қандай килиб бўлса ҳам бу ердан кетишни истади. Бироq шу лаҳзада оёқлари ўзига бўйсунмай колди. Ўғли жон холатда онасига ёпишиди. Кимдир сув тути, аллаки "тез ёрдам"га кўнгирок килди. Акмалжон онасини даст кўтариб, дуч келган машинада карсалхонага олиб борди.

Шифокорлар керакли мулаларни қилиши. Бироq Мехри абы ўзига келмади. Акмалжон бошини чанглапди. Онасининг юзларига юзини босди. "Жон ойи, кўзинги очинг, мени бу ахвозда ташлаб кетманд. Қандай баш кўтариб юраман", дез ўкириб йиглари. Бу пайдай Рисолат бурчакда кўртингнига туради.

- Агар онамга бир нима бўлса, сендай хотиним ўйк. Кўзимга қуринмайсан, ўйқоласан! - деди у жон ачиғигида. Афсус, Акмалжоннинг Яратгана қилган илтижолари бешамар кетди. Онаизор қайтиб кўзини очмади. Акмалжон кўпчилик олдида хотинига сўнгги сўзини айтди. Хеч ким ўртада туша олмади.

Шундай қилиб, ўринисиз рашик бир аёлнинг ҳаётига, ширингина оиланинг камолига зомин бўлди. Зумрадхон АБДУЛЛАЕВА

НОУРИН

РАМЗ

да ишга отланди. Рисолат кун бўйи қорасини кўрсатмади.

Ўтада болалар шумшайиб копишиди. На отадан, на онадан иличи гап эштишиди. Тоқати ток бўлган Мехри ая келинингга насиҳат қилишга тушди:

- Кизим, энди аразингизни йигитширинг. Акмалжон ишдан келганда очиқ юз билан кутиб олинг. Ҳар хил гумонларга борманг. Шу ўй, шу эр сизнам. У ҳам оиласам, болам-чакам демаганиди, сизни "гул"дай кийинтириб, рўзгорингизни бут килиб, болала-ри учун куйиб-пишариди?

Ҳадеб ҳунарка қилиб тергайверсангиз, охири яхшилика олиб келмайди, болам.

- Ой, сиз менга насиҳат қилинча, ўғлингизни тартибга чакириб кўйинг, аввал... - Рисолат

билин ҳам сўзлашишга тўғри келади. Буни у тушунмайди, - кўп силтаб асабайлаши ўғил.

- Нима бўлгандга ҳам отангнинг руҳи чиркимасин, дейман. Үйимиздан жанжал аримай колди. Күшнинлардан улямаман, бошлам. Келинга-ку буни утириб бўлмаяти.

Шу воқеадан сўнг орадан ҳеч кичча вақт ўтмади. Бир куни Мехри ая одатидча ўйда ёлғиз ўтириди. Ўғли ишга кетгач, келини ҳам кийиниб, қаёққадир бориб келишини айтганди. Катта набириси Ҳумора аяси билан бирга эди. Тушга яқин Ху-

рисолат эса голибона сўзларди. Атрофда одамлар тўплана бошлиди. Акмалжон эса бу аёл уларнинг ҳаётига, ширингана оиланинг камолига зомин бўлди.

- Дардимни биринчи бор сиз-
га айтаяпман, - гап бошлади
Йигит. - Билмадим, тўғри қилас-
япмани ёки йўк, нима бўлган-
да ҳам юрагим тўлиб кетди.

- Шундай келбатли, қада-
мидан ўт чакнайдиган эр-
када дард нима қилисин,
даймай мен ҳам бироз юлат-
моқ бўлиб.

- Эй, инсон келбатли бўла-
дими, соғлом, ё билими бўла-
дими, ҳётда омада келмаса
ёмон экан. Севган қизимга уй-
лангандим. Беш йил турмуш
курдик, аммо фарзанд кўрмадик.
Хотиним туғаслигини
бўлгач, мени ахрашиша маж-
бур килди ва ўзи иккита бор-
ласи бор, хотини ўлганга тегиб
кетди. Мен эса иккичи
марта ўйландим. Бу сафар айла-
га эмас, балки унинг ширин-
гина қизасига мөхрим тушиб
қолди. Ўйдагилар болалини
олишими қаршилик қилиши,
одамлар: "Айб ўзида экан,
бўлмаса болалига ўйланарни-
ди", деб ҳам гапириши. Кей-
ин биз ўғилил бўлгач, бу гап-
ларга нукта қўйдиди. Иккичи
аёлим ҳам жуда ажойиб, биз
бахти эдик. Қайнотам ўғилил
бўлганимиз учун бизга уй со-
вга қилди. Менинг мол-дунгёга
муҳтохлигим бўлмаса-да, хоти-
ниминг истаги билан шу ўйда
яшай бошладик. Масрур юрган
кунларимда падарибузрувко-
рим оламдан ўтиб қолди. Бу
кора кунларни кечираётганим-
да юрагимнинг бир бўлагига
айланган суюклигимдан ҳам
ажраб қолдим. Иккичи бахти
ҳам пешонамга сифмади.

Нима сабаб бўлди?

- Бехосдан ток үриб вафот
этди. Бу айрилиқдан адом та-
мом бўлдим. Суюклигимни
ерга қўйдими, иккича фарзанд
билан қолавердим. Бир куни
қайнотам: "Бегона аёл набира-
ларимга озор берини мумкин.
Бир танишининг турмушдан
қайтан қизи бор. Агар бизни
рози бўлсисн, десангиз шу аёл-
га ўйланинг", - деди. Бу пайт-
да аёлнимнинг ўтнагина ҳали
хеч қанча вақт бўлмаганди.
Юрагимга қўл симаса-да, қай-
нотамнинг гапига кирдим. Чи-
миллик кўрмаган қизга кетади-
ган ҳарахатни берид, никоҳ
ўқитдим. У билан яшаётганим
га 4 ой ҳам бўлмаганди...

Ўша куни шивалаб ёмғир
ёгаётганди. Эрталаб ишга кет-
дим-у, бир юшум билан туш-
лика яқин қайтиб келдим. Одатда
эрталаб кетиб, кеч бўлгандан кириб келардим. Қа-
расам, қизим ховлида жиқса
хўл бўйи, нон кашшаб ўтириб-
ди. "Нега бу ерда ўтирибсан?"
десам, "ўқитувчимиз касал
бўйи қолибди, жавоб бериди
юборди, уйга келсан, эшик

- кулф, аммо ойим ўйда шекил-
ли", деди. Эшикни бир-икки
такипладим, кейин қандайдир
хоҳлайман", - деб 50 минг сумни
кўлигма тутқазди. Шундай килиб,
Бир пайт эшик очилиб, иквари-
дан хотиним чиқиб келди. Ме-
нинг унга ҳеч қанақа шубҳам
бўлмаса-да, оёғим ўз-ўзидан
ёткоҳона бошлаб борди. Ка-
расам, бир эркак дераzdан чи-
кишга уриняпти. Қандайди
ахволга тушганимни тас-
виirlab беришин кийин.
Севара бирдан оёғимга
тиз чиқиб йиглай бошла-
ди. Қизимга: "Ошконадан
пиночни олиб кел", - де-
дим-у, бирдан ўзимни
кўлга олдим. Эркакка:
"Ўйдирib кўймасимдан
йўқол", дедим ва жувон-
ни машинага ўтизиди,
онасиникига олиб бор-
дим. Ўйдагилари мени
жуда ҳурмат қилишарди.
Куюн қарши олишгани
сабаб уларга гапиромма-
дим ва: "Уч-тўрт кунга
қолдираман, зериди", -
дедим. Кейин у нопок
аёгла: "Ўзинг айтарсан",
деб чиқиб кетдим. Шу-шу
унинг юзини кўрмадим.
Эртаси куни онаси ке-
либ: "Сизнинг ўрнинги
да мен бўлганимда чавақ-
лаб ташлардим. Бўйин-
гиздан шайтоннинг қам-
чисини қайриб туши-
рибсиз, болам", деб йиг-
лаб кечирим сўраб кетди.
Яна икки болам билан
қолавердим. Энди улар-
нинг тарбияси, иссиқ-сувоги
билан ўзим шуғулланишимга
тўғри келди. Шу босис масъули-
ятли ишимини оддийроғига ўтка-
зига мажбур бўлдим.

Университетда сиртдан ўқир-
дим. Тумушимдаги чигаллик
туфайли ўзиши ҳам ташлар-
кетдим. Эс-дардим қизимни,
эди. Қизимни шунчалик осозда
қийинтирадимки, хеч ким уни
онаси ўйк демасди. Аммо бало-
ғат ёшига етадиганини хис қила
бошлагач, қайнонамдан вақтин-
чалик қараб туришларини, она-
сиде мөхрибон аёл топсан, қай-
ти олиб кетишими илтимос
қилдим. Хуллас, бошимни қай-
си тошга уришни билмай юр-
ганимда, раҳбарим Зафарбек
ака ўнга чакириб: "Ўзингни
қўлга ол. Онаг билан гаплаш-
дим, Тошкентда бир танишилари-
нинг қизи бор экан. Шу ёкларга
борса, бироз чалгидим, деган
гапни айтиб ҳам ўтади, деб ўла-
дим. Манзилга етиб бориб, эшик

қўнғирогини босдим... Лъянат
қўлсин ўша кунга! Не кўз билан
кўйрайки, Назира эшикни очга-
нида ётоқхонадан эркак киши
чиқиб келди. Мен ҳам, аёл ҳам
бир зум қотиб қолдик. Сўнг шарт

БЕВАЛАР КЎНГЛИ
Бахти ёрлар шабистонда қўши ётгай,
Беваларни бир ёстиеи бўши ётгай.
Оллоқ берса бевалага жуфтни ҳалол,
Ёр васлидан кайфияти хуши ётгай.

Беваларнинг кўнгли ярим - гаридбир,
Ёши бўлса-да, ичи, боши қаридбир.
Беваларни жуфтлаб кўшиш савоб иши,
Саҳиб ул ким бева кўнглини олидбир.

Беваларнинг дарди ёмон ўтадир,
Хувиллаган ўй умринга ютадир.
Беваларга тошлар отсан тош егай,
Ундайларни виждон азоб кутадир.

Елизалик хос яратганга дермушлар,
Дунё асли жуфт дилларда турмушлар.
Ҳайдархожи, тоқ қолмасин деч киши,
Ўнаб учар осмондаги жуфт қушлар.

Хайдар МУҲАММАД

ЮРАГИМНИНГ МАЛҲАМИ

БЎЛИНГ

диган одамим йўқ - десам, "Сиз менинг ҳам қизим?" десам, "Сиз менинг дадам эмас экансиз, бувам айтди", - деди. Шу пайтагча у менинг ўйларигимни билмасди. Қаранг, қандайдинсонлар бор дунёда, меҳр деган туйгунинг кушандаси. Хуллас, мен энди қизимни ҳам йўқотдим. Тунов куни қайнотам кечирим сўраб, онамнинг олдига келиби. Мен эса у одамини эслашни ҳам холламайман.

- Бардошли экансиз, мана ўқишингизни ҳам тиклаб олибсиз, энди ортга чекинган.

- Тўғри айтасиз. Энди бал-

чикка ботсан ҳам, совуқ сувга тушсам-да, олдинга ҳаракат ҳамаротларимга нима дейман?.. Ўйлаб-ўйлаб ахирри ортга қайтмасликка қарор килдим. Ҳозир пойтахтда ишляпман. Үқишинни ҳам тиклаб олдим. Болаларимга келсак, ҳозир ўғлим ўзим билан, етти ўшга тўлди. Қизим эса... Энди у менинг қизим эмас. Бувас уни мениндан ажратди. Тошкента келганимга анча вакт бўлгач, бир куни ўйга борсам, бошқа одамлар қарши олишибди. Билсам, қайнотам тиклаб олдим. Тўртилган томонингга юрма", - деганлар у киши.

- Тўғри, аммо оиласигизни ҳам тиклашингиз керак. Болаларимга келсак, ҳозир ўғлим ўзим зарур, колаверса 40 га ҳам кирмабисиз, ахир.

- Такдиримни баён қилдим... Ўғлим онасини билмайди. Тунов куни сўраб қолган эди, "Яқинда бир кучок ўйинчоқ билан келади", дегандим. Энди ҳар куни: "Кабул келади", деб ҳоли-жонимга кўймаяпти. Колаверса ўша шикоатим, кунвонлигимга қайтара оладиган аёл юрагимга малҳам бўлса эди...

- Ислом-шарифининг ўзғартириб берайликми?

- Йўқ, очик ёзверинган, яширадиган ерим йўқ. Мен Нўймон Ҳудойбердидев - Андикон виляти, Кўргонтея туманидан-ман. Ҳозир Тошкентда масъул вазифада ишляпман.

Бу йигит билан сухбатимиз жуда узок, чўзилди. Албатта, бошидан ўтганларни у шунчаки сўзлайди олмади. Гоҳ, кўзига ёш тўлиб, гоҳ кўлларини қаттиг сикаб зарда билан гапиришларига бефарқ, қаролмайсан киши. Йигитнинг жуда маъноли, кенду-некарашли ва ёнг муҳими ўта тарбияли оила фарзанди эканлигига хавасим келди.

- Азиз аёллар! Агар кайбирнинг ўзингизни Нўймонхонга лойикман, деб ўйла-сангиз, бир кучок ўйинчоқ билан жажжи Исломбеккинг дийдорига шошилинг. Манзилни таҳририятдан оларсиз.

Синглим олий маълумотли, хушбичим, мумалали қиз. Ёши 27 га кирди. Ҳали турмушга чиқмаган. Ёши 35 гача, ҳар томонлама тенги бўлган, ўқимиши, маданийли, келишган йигит бўлса бахтини топарди. Манзилни таҳририятда.

Сарвиноз,
Тошкент.

Зиёли оиласиз. Қизим ҳам ўқимишили, замонавий. Ёши 38 да. Баланд бўйли, озғиндан келган. Турмуш бузилгач, факат ишга берилди. Уйи ҳам бор. Аммо фарзанди йўқ. Унинг жуфт яшашини кўрсан, кўнглимиз тинчириди.

Манзил таҳририятда.
ҲАДИЧА,
Тошкент.

Саҳифани Матлуба ШУКУРОВА тайёрлади.

Ёшим 60 га борди.
Болаларимдан тинган-
ман. Кўша-кўша ховли,
дўкон, машиналарим бор.
Софлигим ҳам жойдай. Аммо
ака ўнга чакириб: "Ўзингни
қўлга ол. Онаг билан гаплаш-
дим, Тошкентда бир танишилари-
нинг қизи бор экан. Шу ёкларга
борса, бироз чалгидим, деган
гапни айтиб ҳам ўтади, деб ўла-
дим. Манзилга етиб бориб, эшик

БОЙЖИГИТ,
Хоразм.

Кўнғирогини босдим... Лъянат
қўлсин ўша кунга! Не кўз билан
кўйрайки, Назира эшикни очга-
нида ётоқхонадан эркак киши
чиқиб келди. Мен ҳам, аёл ҳам
бир зум қотиб қолдик. Сўнг шарт

ДИЛНУРА,
Тошкент.

Асли чимкентликман.
Турмушнинг зарбасига учраб ажрашдим. Ёшим
24 да. 2 ёшли ўғлим бор.
Тикувчи, пазандаман. Нозикроқдан келган, ўтга бўйли. Менинг тушундиган 35 ўшгача бўлган, Тошкентда яшайдиган вилоятлик йигит бўлса, турмуш куриш ниятим бор.
Манзилим таҳририятда.
МОХИЧЕХРА,
Тошкент.

ДУРДОНА,
Тошкент.

Kаримахоннинг күёвга чиққанига олти ой бўлди. Күёв билан янги участкада туришади. Ховлиниг на дарвосаси бор, на кўргони. Чала-чулла битказилган биттагина хонада яшашаётган бўлса-да, озулари бир олам.

Аммо Каримахоннинг кўёви ишиз. Мардикорликка чиқиб, топган уч-турт сўми озиқ-овқатга учма-уч етиб туриди. Баъзида Каримахон диккат бўлиб колади. Назариди башоқаларнинг омади юришиб, биттагина ўзларининг хунку кўрина бошлиди. Кани энди битта дарвоза курилиб қолганда ҳам, сал бўлсаям ҳовлининг файзи очилиб қолган бўларди.

Янги ҳовлида ҳали у кам, ҳали бу кам бўлавергани учун кўлига илинганини аясининг ўйдан ташиб келаверади. Солиқонам кампир эса неварасининг ота эшигига бунчалик серкатнов бўлиб бораётганидан ташвишланисб, унга ётиги билан насиҳат қилиб кўйишни хаёллайди. Чикагран қизни чийдан ташқари, дейдилар. Ҳадеб отасининг эшигига келаверса, тайёрига ўрганиб, меҳнатга ҳафсаласининг сусайиб қолишидан кўрқади.

Каримахон бу гал ота эшигининг дарвосасидан ичкарига кирганида, сўрида оптоғ рўмoliniни бошига ташлаш ўтирган бувисига кўзи тушди. Якинда саксон олти ёшга тўлган бувиси юзига фотиха тортиб, унга юзланди:

- Ҳа, она қизим? Ота эшигинни тез-тез согиниб қолаяспан, шекили?

- Қўевингизнинг ишҳа ҳеч юришмайтида, буви. Ҳамма иш чала. Бошим хотиб қолаляти.

- Нега қотади? Нега ақл-фаросатингни ишга солмайсан?

- Нима кил, дейдиз?

- Бирор тадбир кўлла. Баҳона излаш укувсиз одамнинг иши. Шикоят қилган одамнинг ҳеч бири икки бўлмайди. Мингта баҳонан қалаштирган ҳам битта чой қайнаиди. Унинг ақл чироги сенсан. Сен ёнмасанг, ўй корониг бўлиб турaveradi. Ҳеч бўлмаса устозингдан ўрганинг кўлламайсанмий?

Каримахон кўёвга чиққунча қўчаччилик хўжалигидаги беш ойигина ишлаб, устози Озодахон ядан бир чимдимгина иш ўрганишга ултурган эди, холос. Шу босидан бувисига шундай жавоб қилди.

- Бир чимдим ўрганганини нима бўлади?

- Бир чимдим бўлса ҳам бор экан-ку. Ўшанинг ёнига ўзингандан ҳам бир чимдим кўш. Назариди дарвозангизнинг олдинга келиб турган баракани қайтариб юбораётгана ўхшашласан.

- Дарвозамизнинг ўзи йўқ-ку, ҳали.

- Оббо она қизим-еї, барака ҳовлининг дарвосаси борми ёки йўқми, деб сўрамайди. Тонг саҳарда фаришталар кўчама-кўча барака улашиб юради. Ҳаммаси бўлиб ёттига барака бор. Агар саҳар туриб, кўчага сув сепиб, супуриб кўйисан, фаришталардан битта барака олиб қоласан. Унинг номини қизим, саришталик баракаси дейдилади. У сенинг дилингта равшанилк солади, фикрингни тиник қилиб, ўткирлаштиради. Агар уйқудан кун чиққанда турсанг, фариш-

талаш ўтиб кетган бўлади. Ҳамма барака-дан қуруқ қоласан.

Энди бу ёғига кулоқ сол, қизим. Агар саҳар туриб, кўчани сулураётганинда хаёллингга бирор яхши ният келса, ўша оптин, деб ана шунга айтадилар.

Олиб кирган бўласан. Буни яхши ният катта бўлади, она қизим. Унга етишган баракаси, дейдилар. Унинг хосияти жуда юқорида мен айтган оптита бараканинг

юрагида бўлсагина, унинг билагига чи-қади. Каноатдан, инсофдан зиёдрок фа-зилат бўлмайди. Ҳамма барака сабрга, инсофа ўралган бўлади. Сабрнинг таги ният билан ўйнингга яна битта бараканинг

Бараканинг еттичиниси ўзингини ху-лосанг билан топасан. Бу деганим, баракаси, дейдилар. Унга етишган баракасини топганинга ҳам зинҳор

ган-битгани ҳазина эканлигини қаёқдан билсин? Унга саксон олти ёшга кирган бувиси саксон олтига имлами эгаллаб олганда тулоуди. Бирор ишнинг учини топиб, бувисининг

айтганидан хулоса чиқариш кўзига жуда қийин кўриниб кетди. Шу палла-да устозидан бошқа маслаҳат берадиган одамни топа олмади. Каримахон нонуштадан сўнг уни ўйлаб ўтди.

- Ҳозиринга сизларни ўйлаб тургандим, - хурсанд бўлиб кетди устози. - Янги участкада яшаш осон бўлмайди.

Сизларга битта иш бор...

Шу битта иш яхшили баракасини бошланиши экан. Сойнинг бўйидаги бир гектарлик майдонини ҳеч ким ижарага олишига унамади. Тошлоқда кўчат етишириш қийин-да. Каримахон қараса, елкасига яхши ният баракаси қўнай деб туриди. Ўйлаб ўтираймай, устозининг таклифига розилик бериди.

Озодахон ая икки копча шафтолининг данинги йигиб кўйган экан. Ерини шудгорлаб, данакларни сепиб кўйишиди. Бахорда даңанлар униб чиқка, қўев билан келининг хурсанд бўлганини кўрсангиз. Аслида Каримахоннинг кўёви ҳам ўзига ёқадиган ишни топа олмай юрганди. Кўчаччилик унга ҳам куда маъкул тушиди.

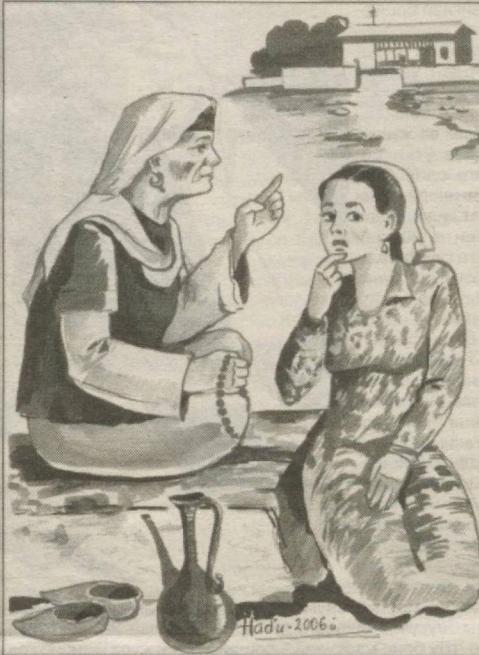
Худди Каримахоннинг бувиси айтандай, ҳамма гап ихолсиз билан ишга киришида экан. Қолганини Тангри қўлларкан. Ҳудди ўша сой бўйида қаровсиз қолган кўйхона бор эди. Ҳеч кимнинг хаёлига келмаган фикр Илҳомжоннинг хаёлига келиб, қўев билан келингач ўша жойдан чириган гўнг ташиб кела бошлашиди. Ер ҳам меҳнат килгани албатта сийлар экан. Шундай бўлдики, хўжалика кўчат олганни келгандарга, айнан тошлоқ ерда етиширилган кўчатлар маъкул келди. Чунки кўчатлар оби-тобида уланиб, гўнгдан яхши қувват олганни учун бир текис ўғсан эди-да. Юракдан чиқариб қилинган меҳнат уларни сийлади. Ҳаммадан олдинроқ кўчатларни сотишиди. Устозидан чиққан маслаҳат ҳам уларнинг омадига йўлдош бўлди. Бир гектарли майдоннинг атрофига ҳафсаласа билан сархил олма кўчатларидан экиб кўйишган эди. Ўзлари экиб, парвариш килган кўчатларнинг меваши ҳам сархил чиқди. Олмаларнинг пишишига хардорнинг ўзи дарраклаб келаверди.

Мана, орадан йил вақт ўтди. Янги участкага Каримахон орзулаган дарвожа ҳам курниди. Янги участкаларни орабаб ўтгандар Файз ҳам, барака ҳамни ҳамиши ўзини болаларнинг дадасидан бир даража паст тутади. У ҳар куни тонг палласида дарвозанинг олдинни ярқи-ратиб супуриб-сидиришини қанда килмайди. Мана шундай пайтда унинг на-зариди бувиси айтган фаришталар бараканинг ёти турини улашиб ўтгандай бўлаверади. Каримахон улардан ба-рали олиб қолишига интилаверади.

Комилжон НИШНОВ

ЁШ БЕКАГА

ЕПЛЛИ САБОК

Нади-2006

замон ишингнинг учини топиб оласан. Руҳинг енгил бўлади, гайратнинг боса олмай қоласан. Сабаби яхши ниятни, ярим давлат дейдилар.

Еттига бараканинг учини чиси касб баракаси, дейлади. Касб-кори бўлмаган одамга барака якиншамайди. Чунки касб-кор одамнинг кўл-оёғи садамдан нима ни кутасан? Саҳар туриб, ўз касбига кўл урган кишининг ишида унум, тароват бўлади. Ишини ҳаммага манзур қила олади. Бараканинга шундан топади.

Агар кўевингнинг бирор касби бўлмаса, ўзинг ўрганган нарсани унга ҳам ўргат. Аммо чиройли килиб ўргат. Кўевингнинг шашнинг тегадиган биронта сўзни ишлатиб кўйма. Эркак ишини фикат мулойимлик билан ишга соласан. Агар эркакка нимадир миннат киладиган бўлсанг, тилладан кўргон яратиб кўйган

бўлсанг ҳам, у сени кечирмайди. Эр-какни яхши ишига отлантириш, рўзгорни тўртнинчи баракаси бўлади, она қизим. Ана шунда бир умр кўнглини тўк бўлади. Эркакнинг топганида барака кўпроқ бўлади. Чунки эркакнинг ишини Ҳазрати Хизрнинг ўзи кўллайди.

Бараканинг бешинчиниси ўзингандан юрагиндан топасан. Бу деганим, кўлнинг учиди қилинган иш бошка, юрақдан чиқарип қилинган иш бошка. Ҳар бир ишини юрагининг бир парчанини кўшиб бажаришга одатлан. Сенга ҳакиқий барака ана шундан келади. Йорқадан бахарилган ишинин қадр-киммати ҳеч қачон тушмайди. Ҳафсаласиз килинган ишида хосият бўлмайди.

Бараканинг ихтиёрига барака кўлаётган бўлса, буни бирордан эмас, ўзингдан кўришинг керак.

Каримахон бувисининг гапларини тинглаб энтиди.

Бу гапларни нега олдинроқ айтмаган здингиз, буви?

Чунки, олдинроқ айтганимда, балким бу гаплар кулогингда турмас эди. Ҳамма нарсанинг ўз мавриди бор, қизим.

Уша куни Каримахон янги участкага бутунлай бошка руҳиятда қайтди.

У ҳаёт имтихонидан ўтишининг бунчалик бир дунё сабоги борлигини, сўрида мункайб ўтирган бувисининг тур-

в) бемор кўркчани учун шундай туюлган - 3

7. Ҳонадонингизни таъмирлаяпсиз. Ҳоналар бўйлаб полга сим тортилган. Undan xatlatdagi utishingiz учун:

а) бир неча марта кокилиб йиқилишим керак - 1

б) усталир огохлантиришади - 5

в) қоқисм, сим узилиб кетади - 3

8. Баъзида яқин одамларнингизни таъминлашади?

а) ўзбошимчалигим учун - 3

б) енгилтаклигим учун - 1

в) "ичимдагини топ" лигим учун - 5

8-18 балл. Ҳато қилиб кўйсангиз, ўзингизни эмас, вазияти айблайсиз. Бу ёмон эмас, лекин ҳар доим ҳам хато-

ларингиздан тўғри хуласалар чиқармайсиз. Шу боис бир хил хотага қайта-қайта йўл кўяверасиз.

19-29 балл. Ўзгалар тажрибаси сизга тўғри келмаслигига ишонасиз. Ҳар бир ҳато-нингиздан хуласалар чиқарасиз. Лекин маслаҳатларга кулоқ солмаслигингиздан эмасмикан?

30-40 балл. Сиз этии ўлчаб, бир кесадиган одамиз. Ўзгалар тажрибасига таъниб, ўзингизни ва яқинларнингизни хотарлардан асрарша интиласиз. Бу - яхши! Аммо бу ҳол ўзингизга ишончни сўндиримасин.

ДАРМОН тайёрлади.

ХАТОЛАРИНГИЗНИ ТАН ОЛАСИЗМИ?

Ўз омадсизлигингизда бошқаларни айблашга майлимисиз? Ўзгаларнинг маслаҳатига кулоқ соласизми? Куйидаги тест мана шу саволларга жавоб беради.

1. Янги йил базмida бе-хосдад устингизга шампан виноси ёки шарбат тўки-лаб кетди. Сизнинг:

а) йил омадсиз қелади - 1

б) тўкилса тўкилиб-да! - 5

в) йил омади қелади - 3

2. "Таътир ҳазили ёки күш-дек ёнгил бўлинг!" филми-дан чиқарган хуласонгиз?

а) ҳар бир бошланган иш яхшили билан тугагани яхши - 3

б) шахарлар ва уйлар бир хилда курилгач, бундан баттари ҳам бўлиши мумкин - 5

в) камроқ ишиш керак - 1

3. Ёшлидаги ҳатоларнинг излалига қўнглинига тайланганда ҳамма кимнинг

излалидан кима кечади?

а) ўзимни нокуляй сезаман - 5

б) ўрп бўлганиман-да! - 3

в) фамгин тортиб қоламан - 1

4. Фарзандингиз "икки" баҳо олиб келса, нима қила-

сиз?

а) "мен ҳеч қачон икки олмагманман!" дейман - 5

б) кўнглини кўтариб, энди яхши ўшига рабатлантираман - 3

в) "ҳамма иккичилар фаррош бўладилар", дейман - 5

ДОИМО САЛОМАТ

Оёкларимда замбуруг
касаллиги пайдо бўлибди.
Бу касалликни ўзим уйда
даволашим мумкини?

М.СОИПОВ,
Фаргона вилояти,
Марғилон шахри.

Замбуруг касалини тузаш учун бироз хафса қўлсангиз, кифоя. Оёкларингизни ҳар куни ялпиз ва гўздана ўт (крапива) солинган илик сувли дамламада ювиб, яхшилаб артинг. Шундан сўнг поайзалингизни алмаштиргир. Бунга имкониятингиз бўлмаса, унга кўидагича ишлов беринг. Формалин суюклигига (дорончалардан сўран) газета бўлагини ботириб, оёк кийимингизнинг ичига тўшант. Ичини ўша суюкли билан артиб, уни сувкоғозга солинг-да, оғзини боғлаб уч кун сақлаб кўйинг. шунда замбуруг касаллиги микроблари бутунлай қирилиб кетади.

Кейнинг пайтда жигарим тез-тез оғрийдиган бўлиб колди. Ёсли овқат еа олмажман. Дори ичсам тошма (аллергия) тошиб кетади. Қандай маҳсулотлар ейишими мумкин? Шу ҳақда маслаҳат берсангизлар...

Н.АБДИЕВ,

Оҳангарон шахри.

Хар куни булғор қалампири солинган салат истемол килиш керак. Булғор қалампирини хомлигига еса ҳам фойдали экан. Шунингдек, ҳар куни оч коринга бир стакан илик сувга бир ош қошиқ асал кўшиб, ичиш зарур. Асалли сувни кечи овқатдан кейин ичса ҳам бўлади. Фойдалини тезда сезасиз.

Ҳар йили илк баҳорда камқонликдан кийналаман. Кўклам кўкатларидан қай бирни бу дардга даво бўлади?

М.ОБИДЖОНОВА,
Чирчик шахри.

Аслида баҳорнинг ҳамма неъмати қишида холосизланган танага кувват беради. Бироқ камқонликда кичитки ўтнинг (крапива) фойдали катта. Бунинг учун кичитки ўтнинг ёш баргларидан шўрва тайёрлаб ичинг. Бир литр сувга бир ҳовч јашил барглардан солиш кифоя.

БРОНХИТГА ҚАРШИ ПИВО

4 йил бронхит касаллиги билан оғридим. Кудза у янада кучайади. Укол ва таблеткалар вактинча таъсир киларди. Мени бу дардан "кекса доктор"нинг кўлланмаси куткарди: Уни сизга ҳам тавис кильмоқнам.

Чорак стакан пивони иситинг. 2 бўлакча саримсокни майда тишил киргиздан ўтказиб, уни бир ош қошиқ сметана билан пивога солинг. Уни яхшилаб аралаштириб, нахорда оч коринга - нонуштадан 1 соат аввал ичинг. Оқшом ухлашдан олдин яна бир стакан ичинг. Муолажа муддати - 1 ой. Агар касаллик чекинмаса, ярим йилдан сўнг даволаниши яна тақорорланг. Бу муолажа туфайли 15 йилдан бўён саломатлигим жойида.

АСКАР ота.
Фаргона.

Қабзият касаллигим туфайли азоб чекаяпман. Айтишлари, қефир билан даволаниш мумкин экан. Лекин қандай килиб? Шу ҳақда маълумот берсангиз...

К.НОРХЎЖАЕВ,
Сурхондарё вилояти, Узун тумани.

Тўғри, сут маҳсулотлари азалдан бўшаштирувчи восита хисобланади. Кефирдан даво сифатида мана бундай фойдаланинг. Бир бодган укроп ва петрушани олиб, қайнок сувда ювинг. Сўнг майдада тўғраб, туз билан эзинг-да, устига 0,5 литр кефир кўйиб, 2 соат салқин жойга кўйиб кўясиз. Кўклати кефирдан ҳар куни 2 стакандан ичсангиз, ўзингизни кийнаган қабзиятдан фориг бўласиз.

Катта ўғлим жуда шўй. У ҳар куни кўчадан бирор жойини кўкартариб келади. Моматалоқ бўлган жойни тез тузатиш мумкини?

Ф.САРБОЕВА,
Жиззах вилояти, Зомин тумани.

Моматалоқни тез кеткаса синг. Ўйингизда бор бўлса, қаланхонинг этли bargi устидан ўпқа пардасини олиб ташлаб, моматалоқ устига боғлаб кўйинг.

Тогда кўй боқаман. Бир куни ўтлар орасида ётган илонни босиб олдим, унинг чақиб олишига оз колди. Шундай ҳолат юз берса ўтлар билан даволаниш мумкини?

З.ОҒАБЕКОВ,
Наманган вилояти.

Шифокор жуда олиса бўлган шароитда яшасангиз бундай хавфли ҳолда нима килиш зарурлигини билиб олиш зарап килимайди. Тогда ҳар қадамда учрайдиган иттиқанан (череда) ўтини яхши билоб олинг. Илон ёки чаён чаққандо унинг баргларини майдалаб, эзиз жароҳатга кўйилса, заҳарни ўзига тортиб олади. Уни бир неча марта янгилаб боғласангиз, бас. Заҳар танага ёйилиб кетмайди.

Тишларимни ҳар куни икки маҳал ювсам ҳам негадир оғизмидан ноҳуш ҳид келади. Одамлар билан гаплашишдан хижолат бўляйпман. Бир танишим эса туз билан чайишни маслаҳат берди, шу тўғрими?

Ж.ЭГАМОВА,
Гулистан шахри.

Оғиздан ноҳуш ҳид келишининг олдинни олиш ёки йўқотиш мумкин. 2 ош қошиқдан туз ва кунгабоқар мойини олиб, яхшилаб аралаштирилади. Эрталаб ва кечкурун тузли ара-

лашма билан 3-5 минут давомида оғизда тутиб, чайилади. Оғиз чайилгач, ярим соатга овқат ейилмайди. Бу муолажа ноҳуш ҳид йўқолгунча давом этирилади.

Дардимга даво топдим

ҲАР БИР ЎЙДА КАЛАНХОЭ ЎССИН

Уй ўсимлиги-каланхоэ кўп дардларга дармон, десам адашмайман. Мен оёқ бўғимларим оғиргандан дарров шу ўтдан фойдаланам. Бўғимлар оғир бошшиши билан баргларга узиб олинади-да, бир неча минут давомида оғир жойларга секин-секин суртилади. Кечаси эса баргларни бир оз эзиг рўмол билан боғлаб кўйилади. Бу муолажаси оғир, босилгунча давом этириш лозим. Маслаҳатим, бўғимлари дарддан бутунлай фориг бўлишни истовчилар каланхоэ ўстистирсанлар.

Мастура КАРИМОВА, Оқдарё тумани, Даҳбед кишлоги.

КОН БОСИМИ ОШГАНДА

Шахсий тажрибадан биламаник, кон босими кутарилишга қарши энг яхши воситалардан бирси сабзавот шарбатлари аралашасидир. Катта турлини киргиздан ўтказиб, устига бир стакан сувук сув кўясиз ва 36 соат тиндириб кўясиз. Сўнг сузигчидан ўтказиб, 1 стакандан сабзи ва қизиллавлаги ҳамда битта лимон шарбати кўясиз. Ундан кунига 3 маҳал овқатланнишдан 1 соат олдин 1 ош қошиқдан ичбай турасиз. Даволаниш муддати 2 ой.

Шокир АББОСОВ, Ховос тумани.

САВОЛ БЕРИНГ ЖАВОБ БЕРАМИЗ БЎЛАЙЛИК!

Баҳор келиши билан юзимга сепкил тошиб кетади. Табиий усула ўйқотиш мумкин экан, шу ҳақда маълумот берсангизлар...

Х.АХМЕДОВА,

Кибрай тумани, Байтқурғон кишлоги.

Агар қўйидаги муолажани баҳаридан эринмасанги сепкилдан бутунлай фориг бўласиз.

Уч ош қошиқ сут, 0,5 чой қошиқ асал, 2 ош қошиқдан карам ва лимон шарбатини кўшиб яхшилаб

Бир идоранинг раҳбариман. Кўпинча мажлис ўтказётган пайтимда ҳиҷиҷоқ тутиб қолади. Сув ичсан ҳам фойда бермайди. Қандай усульдан фойдалансам ёрдам беради?

М.ЗОКИРОВ,

Самарқанд вилояти, Каттакўргон шахри.

Агар сувни култумлаб ичиш фойда бермаса мана бундай қилинг. Бир чой қошиқ шакарни оғизингизга ташлаб аста-секин ютинг. Ёки кичикроқ стаканга илик сув қўйинг-да, баланд кўтарған ҳолда бирднагина ичбай юборинг, шунда ҳиҷиҷоқ дархол тўхтайди.

Пиёз кексайишнинг олдини олар эмиш, деб эшитдим. Шу ростми? Уни қандай тайёрлаб, истемол килинади?

Х.ОРТИКОВА,

Бухоро вилояти, Коракўлум тумани.

Бу рост. Пиёз таркибида чиндан ҳам ёштаричуви моддалар мавжуд. Пиёзли ажойиб аралашма эса мана бундай тайёрланиди.

100 грамм пиёзни майдалаб, унга 100 грамм асал, 3,5 стакан

узум виноси кўшилади. Арашма иккى ҳафта тиндириб кўйилгач, сузуб олинади. Ҳар куни 3 ош қошиқдан истемол килинса тана ёшлиқ кувватини ҳеч қачон ўйқотмайди.

Н.ХЎЖАЕВА,

Фарғона вилояти, Марғилон шахри.

Истасангиз, сизга тавсия килаётган мана бу усусларни кўллаб кўринг. Терак дараҳитнинг куритилган куртаклари устига бир стакан қайнок сув кўйиб, 4 соат дамлаб кўйиб 1 ош қошиқдан ҳар куни тўрт маҳал ичининг.

Ёки: 0,5 литр асалга бешта лимоннинг шарбати ва беш дона

Яқинда шифокор кўригидан ўтганимда бўйрагимда тош борлигини айтишиди. Операция килдирмай, табии усуслар билан даволанишим мумкини? Шу ҳақда маълумот беринглар...

К.РАШИДОВА,

Чиноз кўргони.

Бўйракдаги тошни эритиш учун қўйидаги муолажалардан фойдаланишингиз мумкин. 1 ош қошиқ пиёз уруғи устига 1,5 стакан қайнок сув кўйиб, ярим стакандан ҳар овқатланнишдан ярим соат олдин ичасиз. Ёки 3-4 дона куритилган анжирни 1 литр сувда қайнатиб, кунига бир стакандан тош бутунлай тушиб кетгунга истемол киласиз.

ҲАМИДА ва БАСИРА тайёрлаши.

солиб, устидан қайнаган сув солидим. 3-5 минут паст оловда қайнатиб, тезда сузуб олдим ва устиди ёплиб қўйдим. Кунига 3 маҳал

1 пиёлладам ичбай бордим. Сўнг шундай сувда бошимни ювдим. Карабисики, 4-5 кунда соғайиб, йўтадан асар ҳам қолмади. Кизчам шамоллагандан ҳам шу усусларни кўлладим. У 2 ёш бўлгани учун ярим пиёлладам бериб бордим. Сўнг шундай сувда бошимни ювдим. Карабисики, 4-5 кунда соғайиб, йўтадан асар ҳам қолмади. Кизчам шамоллагандан ҳам шу усусларни кўлладим. У 2 ёш бўлгани учун ярим пиёлладам бериб бордим. Реклама қилинаётган дорилардан ҳам ичбай бордим. Фойдаси бўлмади. Бир йўтадсан, тўхтасим кийин эди. Силлам куриб қоларди. Шунда қайнонам ўргатган бир усуслари кўлладим ва 4-5 кунда соғайиб кетдим. Бу мен учун ҳаққиқий мўъхизи эди. Ушбу усул кимгандир асқотишни ўйлаб ёзиб юборишига қарор килдим.

Озигина исирини товоқ ичига

Замира БОЗОРОВА,
Навоий вилояти,
Навбахор тумани.

ОНАНГ ЎРНИДА ОНАНГМАН

"Онажоним ўрнини ҳеч ким босолмас..."

Кўшиқдан

Азага келган хотинлар кетишиди. Маъсуда юраги увишиб, дастурхонларни иғтишира бошлади. Холаси ҳам кетишга отланаб қолди. - Мен энди Онанг ўрнида Онангман... - деди Маъсуданинг холаси фотиҳа ўқиб ўрнидан қўзголаркан. Маъсуда қўлида дасталанган пиёлалар билан ятиб қаради. Бу гап Маъсуда учун чўл-биёбонда ташна бўлиб юрганида ногоҳ топилган қашмадай туолди. Умид билан гапнинг давомини кутди. - Онанг мани қандолар киларди-я, - йигламисрарб давом этди холаси, - келсан бошга кўтаририди: "Опа, қайнисидан ейсиз?" - деб туардиди. Сан ўшандолар қилармикансан-а? - холасининг кўзлари яна жиқса ёшга тўлиб, қозикдан гулдор шол рўймони олди.

Маъсуданинг ачишган кўзларида ёш қолмаганди. "Нима қиласай, холажон", дегандай ерга қаради.

- Манга онангнинг ўша баҳмал кўйлаганинг беракол, дадангга айтма, факат... - деди холаси ниҳоят мақсадга кўчиб.

Маъсуда бу гапни эшишиб алланечук фалати бўлиб кетди. Назаридан кўйлакни онасининг энгидан кимдир тортилаб ечиб олаётгандек юраги қақшаб оғриди. Лекин ҳали хозиргина "онам, онам" деб ҳамма билан кўришиб, йиглаб қуриқшаган лаблари ҷашма сувдан баҳр оғландайди, холасининг "Онанг ўрнида Онангман" деганини эслади.

У ноиллоҳ судралиб ичкари кирдида, кийим жавонидан баҳмал кўйлакни олди. Одли-ю, ҳали онасининг хиди келиб турган юмшок кўйлакни юзига босиб, юм-юм йиглади. Белбурни килиб тикилган бу баҳмал кўйлакни онаси бор-йуғи ё уч, ё тўрт марта кийян эди. Шу кўйлаганини яхши кўриб, аяб киярди. Вафот этгач, уччини куни отинбувига, яна кимларгадир ҳамма кийимларини улашиб беришиди. Мана шу холаси ҳам бир кучоқ қилиб тубиг кетувди шекилини. Ўша куни Маъсуданинг юраги минг булак тилиниб, туз сепгандек ачишиб кетди. Пешайвон зинасидан бағрини ҷанглалаганча икки букилиб, ўтириб қолди.

Йўқ, Маъсуда кийимларини қизғанганидан эмас, бу воеа онасининг ўлимимин чинга айлантираётганига чидолмасди.

- Шундок ёшгида онанг ўлиб кетса-ю, сан кийимга ачинасанми? - деди ўшандоҳ холаси унинг тепасига келиди.

Маъсуда ўкраб юборди. Шу пайткимларни тақсимлаётган дастурхончи аёл Маъсуданинг кўлига шу баҳмал кўйлакни ташлади.

- Ма, оп кўй, қизим, онангнинг хиди келиб турибди. Яп-янгиякан, онангдай бўлганинда кирысан. Ишқилиб умринг ўшҳамасин! - деди.

Маъсуда йиглай-йиглай кўйлакни олиб кириб, шифонерга иди. Ҳудди онаси бор вактдагидай, ҳали замон эчиб кўйгандай турсин!

"Онанг ўрнида Онангман!" Кошки, кошки, яна она меҳрини топа олсан. Xолам онамдай меҳрибон бўлиши, яхши сўзини ямаслиги мумкин-ку. Маъсуда шу хаёллар билан кўз ўшларини артиди. Кўйлакни олиб чиқиб, тахлаб, холасининг тугунига кўшиб тутиб берди...

Маъсуда институтни битиргач, Сирдарёдаги мактаблардан бирига ишга ишга ишлабди. Албатта жўнан олдидан келиб, холаси билан хайрлашди.

- Манзилимин ёзиб юбораман, холажон, истаган пайтингизда бориб келаверасиз, - деди. Холаси уни кўзларида жиқса ёш билан кузатиб келиди.

- Албатта бораман, болам, ахир Онанг ўрнида Онангман!

Дам олиш кунлари, байрамдами, Маъсуда холасига кўз тутарди. "Вой, холанг ўргисин Онанг ўрнида Онангман, мусофири жойларда ишларинг кандок?" - деб холаси уни излаб кириб келаётгандек туюларди. Ана шу баҳтири кунини озиқиб кутарди.

Бир ярим йилдан сўнг Маъсуда турмушга чиқди. "Холам тўйға албатта келади, онам ўрнида ўзи бош бўлади", - деб ўйлади. Тўйға ҳамма келди. Дадаси ҳам, ўйға онаси-ю, аммаси, дўстлари... Холасидан эса дарак келиб. Маъсуданинг "холам келмади-я", деб кўзини қизартириб юрганини кўрган дадаси ҳеч айтмаган гапни энди айтди.

- Холам, холам, деб ўйнинг ярмини ташмалаб бергандинг. Ора кунда холаси олардинг. Бир марта келдими, орқандан?

- Ҳа-я! - гапга қўшилди аммаси, - холанг катта қизини узатганда онанг раҳматли гилам қилиб борганди. Ўглини уйлантирганда икки қот гурчими, яна қанча майдо-чўйдасини

кўтарганди. Сени ақалли... - Кўйинг, шунақа гапларни! - Маъсуданинг жаҳли чиқди, - менга ҳеч нарса керакмас... Каердан биласиз, балки холам касал бўлиб қолгандир.

Маъсуда ёзги таътилда Тошкентга дадасини кўргани келганида холасини кирмай ўтольмади.

Онам ўрнида онамку, деб қўйлакликлар олиб келиди. Хола уни кўрибоқ, силканиб йиглай бошлади.

- Тўйингни онанг ўзи кўра қолса бўлмасмиди-я?! Тўйингни борсам, барибир чидолмасдим, йиглайвериб ўлардим. Шунинг учун...

Маъсуда яна холасига кўшилишиб кўз ёш қилди: "Бечора холам, онамга қаттиқ куяди", - деб холасига ачинди. Дилига йигиб келган гиналарнинг биронтасини ҳам айтмади.

Маъсуда қайтаркан холаси:

- Бунча узоқда ишламасанг-а, ман ўёкларга боролмасам... Яқинда бўлсангу кунда хабар олардим, - деди.

- Поччам билан боринг, - деди Маъсуда, - атиги уч соатли йўл, поччам ийлни яхши билиладар. Бир айланиб, бўйнаб келасиз.

- Вой, поччанн курсин, ора кунда камал. У билан бир ёқса бориб бўладими? Майли, кўйнуб, ўлмасам бир кун топиб борарман.

Маъсуда ўғил кўрганида энг аввало холасига телеграмма юборди. Чунки, Маъсуда ҳамон холасининг бағридан ўз онасининг хидини туря, онасининг меҳрини излар, кувончларини унга тўкиб соглиси келарди. Маъсуда ширин-ширин таомлар пиширган кунларни холасининг йўлига қўз тутди.

Кунлар ўтган сайн хавотирланда бошлади. "Ахир Онам ўрнида Онангман!" У ўқитувчиларнинг қишики каникулида эри, ўғилчаси билан Тошкентга келиди. "Юринг, сизни холам билан таниширай, холам жуда яхшилар", - деб эрини кўярда-кўймай холасини кига бошлади.

Қўлида боласи, эрининг кўлида тугун билан ховлига кирад-кирмас, Маъсуда шошиб сўради:

- Холам қанилар?

Холасининг келини Назмихон баймалихотири қадам ташлаб келаркан, кулиб жавоб берди.

- Термиза кетдилар.

- Нега? Шундай совуқда-я!

- Ҳа, Манзурахонни ўша ёқса ишга юбориши-ю, кеттаганига бир ой ҳам бўлгани йўқ, "қизимни соғиниб кетдим", деб ўйнаб қондилар.

- Ҳа-а, ҳар кимнинг ўз онаси бўлсин экан-да, - деб ўйлади Маъсуда. Шу заҳотиёқ юрагидаги яра тирналиб, қаттиқ ўқсиб кетди.

Санъат МАҲМУДОВА

**ШЕЪРИЯТ
ДАФТАРИДАН**

МУҲАББАТ НИМА?

(Муҳаббат исмли кизга)

Ишқа юрагимни бой берган синглим, Пора дил сұхбатин нечун кўрдинг эп. Жоним-ай, менда ҳам бормиди, кўнгил, Мендан сўрайсанми, севги нима, деб!

Олимлардан сўра, шарҳлайди улар, Золимлардан сўра, нарҳлайди улар. Миишиллар ҷархидан ҷархлайди улар, Мендан сўрайсанми, севги нима, деб!

Ишқа томошабин ой қолиб кетиб, Кўпни кўрган сирли сой қолиб кетиб, Севги дарди билан бой қолиб кетиб, Мендан сўрайсанми, севги нима, деб!

Минг йўл чўкиб ётган төглардан сўра, Бир тунда сарғайлан болгардан сўра, Бахтнинг кўксидаги доғлардан сўра, Мендан сўрайсанми, севги нима, деб!

Гар ишқда голибман, ишқида асир, Маглубман, севгигинг кўшиқида асир, Ҳижронли қунларнинг ашиқида асир, Мендан сўрайсанми, севги нима, деб!

Эй сўзи Муҳаббат, ўзи Муҳаббат, Бўлса ҳам жабридан дилда дарё кат-кат, Ҳануз иши негигин билмайди фақат, Мендан сўрайсанми, севги нима, деб!

Сўрасанг исмимни билмайман ҳатто, Ишқдеган меҳрибон, ишқ деган қаттол, Кўйлатади мени машҳаргача то, Мендан сўрайсанми, севги нима, деб!

Йўқ, сени яшириб бўлмайди, севгим, Бегона кўзлардан, ноҳақ сўзлардан, Йўқ, сени яшириб бўлмайди, севгим, Бор ҳақиқат аён эди, юлдузлардан.

Кўёш бўлсанг, тунга беркитар эдим, Ой бўлсанг ўрардим тоғи билан кунинг, Сен қўёшдан ўтли, ойдан юксаксан, Яшироққа етмас, борлиқнинг кучи!

Сени юлдузларга топширган эдим, Майсан гул бўлиб очилиб кетдинг, Сени юлдузларга узатган эдим, Осмонни тўлдириб сочилиб кетдинг.

Сўнгра юрагимга яширган эдим, Мииғ топмирга тошиб кирибсан, Охирин ишониб, шегримга берсан, Бор сирни ҳаммаға айттиб юрибсан, Эҳ, Сени яшириб бўлмайди, севгим. Хосият БОБОМУРОДОВА

Муассислар: Ўзбекистон Республикаси Хотин-қизлар қўмитаси, Болалар жамғармаси ва «Софлом авлод учун» Ҳалқаро жамғармаси

БОШ МУҲАРИР: ДИЛБАР САЙДОВА

Бош муҳаррир: 134-86-91
Бош муҳаррир ўринбосари: 134-25-46
Кабулхона: (тел. ва факс) 133-28-20
Табриклир, эълонлар: 133-28-20
Бўлимлар: Оила - 133-04-35, 134-25-46
Бухгалтерия: 132-07-41

Газета таҳририят компьютер базасида терилиди ва саҳифаланди.

ХОМИЙ: «Матбуот тарқатувчи» акциядорлик компанияси

ОБУНА ИНДЕКСИ - 176
Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигига 027-ракам билан рўйхатта олинган.
Буюртма Г - 532, Формати А-3, ҳажми 4 табоб.
Адади - 14162
Саҳифаловчи - Ш. БАРОКОВ
Рассом - Н. ХОЛМУРОДОВ
Навбатчи - Д. ИБРОХИМОВ
Мусаҳих - С. САЙДАЛИМОВ